EGUNA

JEL

Euzkadi'k, bafuan eta kanpuan dauz areyuak. Gaiztoenak, bafuko areyuak dira.-Au eztogu aztu biar.

Lgo. urtia | 70'gn. zenbakija | Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn. | Bilbao'n 1937'gn. epaila 23'gna. astarlea | 15 euneu

Kontrolerako asmo bafia artu dabe

Ez frantzetar, ingeles, italiar, ez aleman, ardurarik ez daben estaduak baño kontrola egiteko.-Inglateŕa'n ibayak ganezka.-Belgika ta Inglateŕa jardunetan. Londres'en be ba'dira naste zaleak.-Lloyd George gexorik.-Foch zanaren azuŕak.

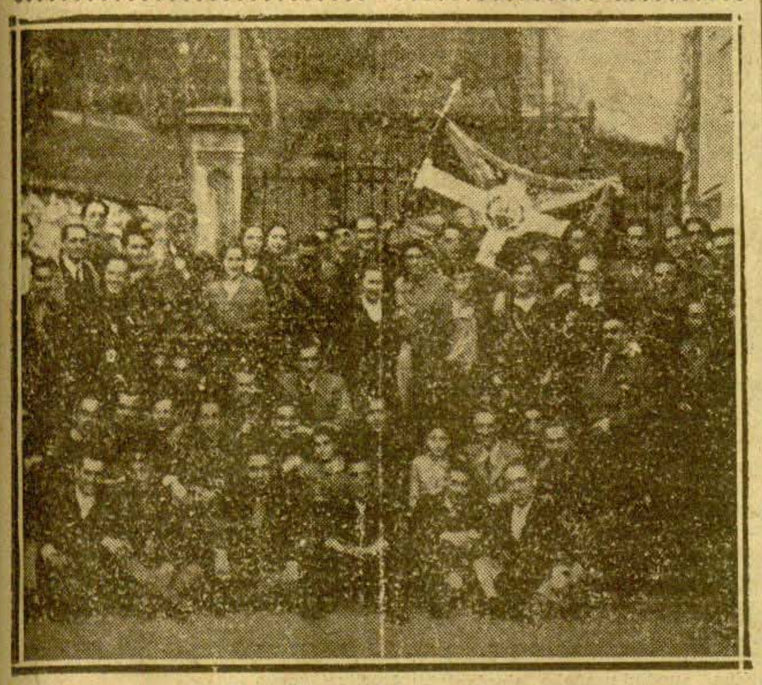

Ona emen Itxasalde gudalorunaren ikuŕin baŕija, beré amabitxi ta gudalburubak inguruban dauzela.

KONTROL ASMO BAŔIA

Londres.—Ez-sartze bazkordeko ordezkariak asmo baŕia ontzat artu dabela, diñoe. Kaietako kontrola. ez frantzes, ingeles, italiaŕ ez alemanak. egitea, da asmo ori.

Auzi onetan zer ikusirik ez daben estaduako ordezkariak zaintzale izatea da kontrol-asmo baŕi ori

Ila onen 22'garenerako, gobernuak ontzat artzen daben ala ez, estaduen ordezkariak adirazi beaŕ dabe.

INGLATEŔA'N IBAYAK GANEZKA

Londres.—Erki alde onetan, ibayak dikeak ausi ta ganezka egin dabelako, leku asko ariskuan dagoz.

Langiliak, egazkiñakin batean, eŕiari lagunduten deragoioe, egazketa -zelai ondako biztanleak zaindu ta urgazten.

ERAKUSKETA NAGUSIA MAYATZAREN 22'GN. EREGIKO DA AUSAGO

Paris.—"L'Echo de Paris,'k bereta dauzan zurumuŕuak diñoenez. Erakusketa Nagusia'ren Askundea Mayatza'ren lenengoz egiteko zanaŕen Mayatza'ren 22'gn. arte ezin egin izango da. Erakusketa-Etxeok egiten diñarduenen opoŕak ete lanik ez egiteak-gaitik.

VIENA'N IZPAŔINGIAK POZIK

Viena. — Schuschnnig kanzilerak Budapest'era egin dauan osterea dala-ta, Viena'ko izpaŕingiak aduŕetan doguz; Roma'ko agintarien aginduz ta laguntzaz Budapest'en Schuschnnig 'ek nai ebana lortu ei-dau.

BELGIKA TA INGLATEŔA IXIL JARDUNETAN

Bruselas. — Politikuen batzokietan eta artean entzuten danez Belgika'ko Gobernu lendakari dan Van Zeeland eta Lateŕi-arteko-arazo arduradun dan Spaak datoŕen astean Londres'era juango dira, Inglateŕa'ko Gobernukin artuemonen batzuk atonduten. I Leopolda, Belgika'ko eregea, erege -antzean eta Lateŕi-arazoren batzuk astertzera ez uala esan zanaŕen, orain Leopolda'ren osterea gaŕantzitsu etsi dabe politikuok.

EGAZKADA-SAIOAK ISLANDIA'TIK EUROPA'RA

Copenhague.—Islandia'tik Europa'ra egazkada-saioak egingo dabez egazkinlariak. Egazkada-saiook bein -edo-bein Amerika'tik Europa'ra juan -etoŕia egazkiñez egin daiten gertakizunak egiteko dira. 1938'gn. Islandia'tik Europa'ra juan-etoŕia egiteko egazkin-bidaria izango da.

Gero Islandia'tik Amerika'ra egingo dabez gertakizun eta saioak eta 1942'garenerako Amerika'tik Europa'ra juan-etoŕiak egiteko egazkin-bidaria izango da.

JAPONDAŔAK CHINA'RI KALTE EGIN NAIRIK

Londres.—"Manchester Guardian" izpaŕingiak, China'n opio eta narkotikoekaz darabilen saldu-erosi gorabera azalduten dau. Mukden, Manchuria'ko uri batzuk eta Tientsin japondaŕ luŕaldean egiten ditue gertan gai oŕeik.

Japon'en luŕalde oŕetan, era askotako narkotikoak eta merke ganera erosi leitekez.

China'ko agindariak zazpi alegiñak egiten ditue salketak galerazi nairik, baña alpeŕik. Bere agintzapeko luŕetan aŕapautako salerosliei eriotz-epaya ezariko dautse.

Japondaŕ salerosleak eta kontrabandistak China osoan batera ta bestera dabiltz, Nankin'go Gobernuaren agindupeko erkietan bere bai, opio -zale egin daitezala txinataŕ guztiei esanaz.

LLOYD GEORGE, GEXORIK

Londres. — Churt'en, bere etxean gexorik dago Lloyd George politiko ospetsua. Maŕanta gogoŕez, kataroz ei -dago.

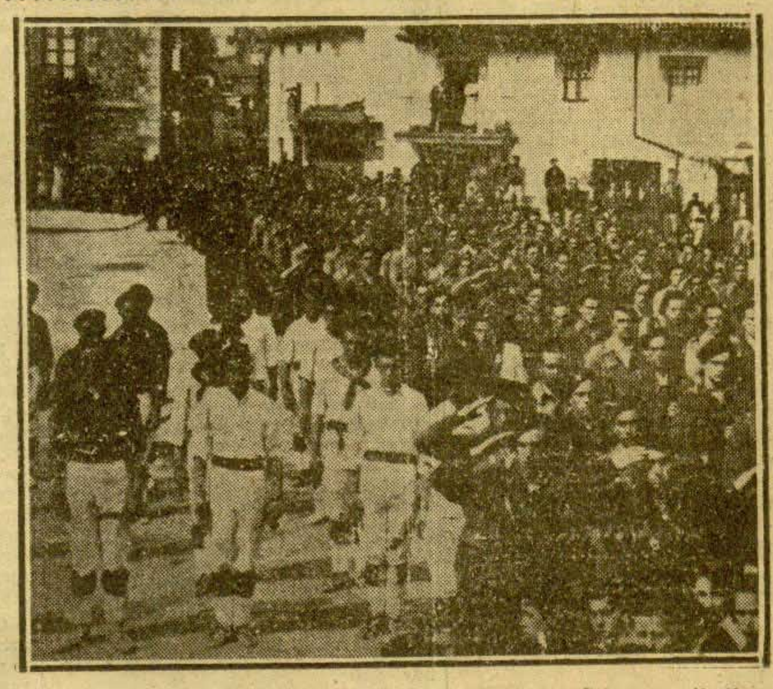

Joseba Deunaren egunez, Itxasalde gudaloroko mutilak euren ikuŕiñaren onespena ospatu eben, eta ospetasun andijaz atan be. Emen dakusunanok ¡tinko! agiri dira euren ikuŕiña aguŕtulen.

LONDRES'EN, BE, BA-DIRA NASTE -ZALEAK

Londres.—Bultzi bidiak apuntzeu eta bultziak galdu nairik ibili dirauenbila dabiltz ertzaiñak Londres'en. Romford deritxon tokien, bultzi-bidean burdin-aga bat zeaŕeta ipiñi eben. Auŕetik uŕutizkin-ariak bata -besteari lotu ta iaork uŕutizkinez itzik egin ezindu, ondoduan ipiñi ebezan.

MUSSOLINI'REN UŔUTIDAZKIAZ

Roma.—Italiaŕ Gobernuko gizonak, Mussolini'k ez dauala uŕutidazkirik bialdu esan daroe. Italiaŕ gudasalak buŕukau labiltzana egia izan ba-litz bai igoŕiko ei-eban telegrama ori.

Oaŕa.—Italiaŕ Gobernuko gizonak ezpa'dakie... Guadalajara'koei itandu dagioela.

FOCH ZANAREN AZUŔAK

Paris.—Foch mariskala zanaren gorpuzkiak, Invalidos dalako lekura aldatu ditue. Bere alarguna eta jendetza andia izan ziran laguntzale, ta Lebrun jauna be bai.

FEDAK, MATXINADA-ZALEA, ESPETXERA BAŔIRO, BE

Varsovia.—Fedak ukraniaŕ aberŕtzalea, matxinada-zale taldeko zala-ta, espetxeratu egin dabe Polonia'n, 1922'gn. Pildzuski mariskala il, nai izan eben talde batekoak; oŕein arteko zan Fedak, be. Orduan 4 urterako espetxeagaz zigoŕtu eben. Aŕezkero Txekoeslobakia'n bizi izan da ta oindiño oraintsu Polonia'ra biurtu zan.

Nekazari-autuak

Baseŕitaŕ! guztiak zeure-billa...

Onako bakerik...!! Esterta zaŕ estuak-gora, mendi-bide basatsuak zeaŕ ba -dibil aspaldion laguna ugari.

Goseak daruaz orain mendiak gora kalelaŕok. Ja - aiak zirikatzen dauz euron nagikerian eta baseŕitaŕei jateko ezke duaz.

Oindiñokaŕen ene baseŕitaŕ, zuk ikusi ez dozuzan beste eskeko batzuk, be, ba-dakusdaz nik zure baseŕi inguruen. Ikusi egin dozua, egia esan, baña eskeko diranik ez dakizu.

Zeu ostu nai zaitue. Zeu eurendu nai zindukeez.

Zeur - ske datorz. Oraiñaŕte baseŕitaŕen arazuak buruauzte gitxi sortu izan dautse. Zertarako nai zaituez?

Zeure-bila, zure inguruan, zuri ederkeriak egiten yabiltzazunoi zer dala-ta uŕeratu yatzuzan ba diñotsozue, zeu askatzera, zeu zeure bur - ibe egitera datozala erantzungo dautzu.

"Zeu azke egitera, zeu buru - jabe egin nairik..."

"Azke az, libre az" esatea gizonoi azke, libre egiteko naiko ba'litzake, onezkero aspaldi genduzan gizon guztiok azke.

Azkatu zaituela esanaŕen, zu lotzen zaituan lokaŕi mutuña iñoren eskuetan, iñoren ardurapean ikusten dozun aŕte, azke zaranik ez bekizu bururatu.

Zein da zu lotzen zaituan lokaŕia? Zure etxea, zuk lantzen dozuzan bastaŕak iñorenak izatea. Zeure etxe, jaster oŕein jabea da zu lotzen zaituana.

Ibilpide gabeko gixonak, ara edo ona juateko azkatasuna zertarako dau, juan ezin ba-daike?

Etxea zeure ez dozun - aŕte, iñoren otsein edo moŕoi zara. Azkatasun-oñaŕi yatzu etxeoi zeure ba-dozu. Basetxea basetxe danez ezin izan daikezu azkatasun kabi, zeure danez baño.

"Geuk azke egingo zaitugu..."

Ori diñotsuen guztiei ez sinestu. Zeu ostu nai zaitue. Euron asmoak eŕi biurtzeko, zure laguntza beaŕa dabe. Orixegaitik yatortzuz.

Zeure baseŕi inguruan yabiltzuz. Danok nai zaitue. Batak ez ba-da, besteak oraingo une laŕi onetan eldu egingo dautzu. Zu norengana juango zara? Norekin juan zeinkez?

Zeure buruaren jabe zeu azke egingo zaituenekin juan zeinkez.

Oŕ zure etxe inguruan yabiltzu zanen aŕtean, ba-dozuz ate batetik eskatu ta beste baten lotu nai zaituenak. Zure basetxea, zure bastaŕak jauntxoi kendu ta oraiñaŕteko ugazabaren oŕdez, beste ugazaba erpe-luze, eskumundiko, uzenez jositako ta ald- guztietatik jarioa daukan Lateŕi edo Estadua ipiñi nai dautzuenei jaramonik ez egin.

Jauntxoa, oraiñ aŕteko ugazaba baiño, be, ikaragaŕiago, kaltegaŕiago, iztago yatzu, ene baseŕitaŕ beste ugazaba baŕioi, Estadu aŕuoi.

Leunkeri, azalkeri ta ederkeriei ez jaramonik egin.

Zeure buru-jabe, azke izan nai ba -dozu, zeuk lantzen dozuzan bastaŕak zeure izan daitezan nai ez dabenak galbide yatzuz; zeu nai zaitue, baña ez zeu azkatzeko... euron beste asmo batzuetarako baiño.

Nortzuk dira ogasun, bastaŕ ta abaŕ Lateŕlarenak izatea nai dabenak?

Izenak eurak adierazoten dabenez gizartekeri zaleak, edo zozjalistak eta ontzin oŕpotik urten dako baltsakeri -zale edo komunistak.

EGUNEKO IRUDIJAK

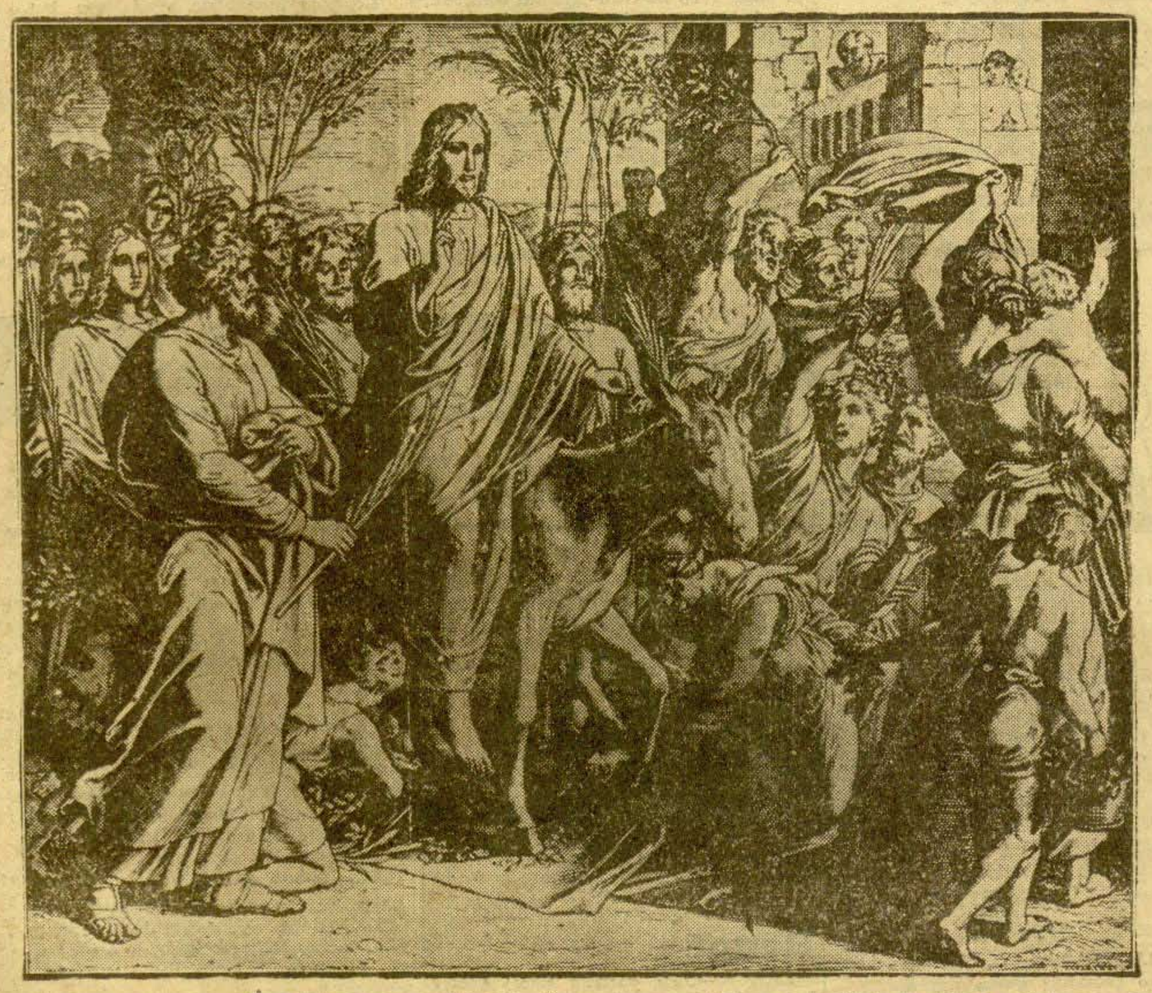

Aŕañegun, ospe aundiaz egin ziran abaŕ-igaŕdeari yagokozan eŕeizkixkun gustijak. Txadon gustijak gonburuzño betiak auŕkitu ziran. Aste Donearen asikera-ezaugaŕitzal. Eŕijak, euzko-eŕilak eztauz galdu, eztauz galdu nai sakon-sakonian sarturik dauzan kistaŕ-oiura gordegaŕijak. Eta eztauz galduko.

Abeŕi · Eguna dala ta . . .

¿Amayur'ko gure mutilak noiz arte erbestian?

Berogei egun dira Amayur saildiako gudariak Asturias'era juan zirala.

Vi'garen Abeŕi Eguna ¿ez al dute beren Abeŕi'an ospatu bear? Askok edo geienak auŕeko urtetan egun aberkoi ori ikusiko zuten, beren Abeŕi onetan.

Apaltasun osoakin agintaŕien esanak betiaz juan ziran erbestera, asko ta asko geiago ez itxultzeko (goian begoz beren baitan esanaz bañan...

Euzko gastedi eder askoren odolak busti ditu Asturias'ko lur suigiratzuak, leial ta bulartzu Euzkadi'ra izena aintzatuaz.

Itxuli ditezela lenbaitlen da. Gure naia, agintariak, Euzkadi'k, gudari maiteak ditu ta guk uste laxter izango dirala gure artian.

⁂

"OTARBE,'RI. — Bernabe: Entzun diat ezkon egunetan argitzen aizela. Artu itzak bada nere zorionik biotzkofenak, luzaroan zoriontsu sendi bikain bat izan dezakela ta Jaungoikua'ren ta Abeŕa'ren onerako ire fatoŕaren osturan faraituaz, ala nai dik ire aideko dan idazle apal onek.

TXALINTXO.

"Eguna"ren laguntzale zintzoak

ARANBERITAR JOSEBA

Azkoitiaŕ abertzale zintzo onen argazkia poz pozez agitaltzen degu, gure egunkariaŕ; ezagutu dezazuten nai izatearen kemenak asko lezakeala.

Bai, irakurle maite. Jakin egizu EGUNA'ri irurogetabost aŕpidedun egin dizka Ondaŕeta'ko Basalduatar Josu gudasalean.

Bera zintzoa dala argiro ba dakusgu ere, gudasalí oŕetan dauden ertzaiñak ere jatoŕak dirala aitortu beaŕ degu.

Aranberi eta aŕpidedun oroŕ gure eskeŕik gutsuenak eta euzkeldun abertzale erdéi kutsuak menperatuak zeudetenak ikasbide edoŕa ematen dizuete, Basalduatar Josu gudasaleak.

Aranberi bezelako laguntzaleak ugaltzen ba'zaizkigu, alde gutxiren buruan gure euzkel egunkaria bere irakurle eta laguntzalearekin biziko da.

EUZKELDUN IRAKURLE BATZA
(EGUNA izpaŕingiari eusteko.)

Atzoko eguna euzko zaingoetan

Otsalla'n egindako aztertzetan batutako diruak. - Epaitegietako idazkarientzako legea.-Galerazotako jayak beteteafen isunak (multak). - Nekazaritzako langilleak lan geyago egin nai dabe.-Ardau eta jaboi banaketa.

Lendakaritza

IZPAŃIK EZ

Atzo eguerdian, Basaldua jaunagaz egon giñanean, lendakaritzako izpañik ezegoan izparkariontzat.

Gintza-zaingoa

AGINDUA

Iltze bilkoiak egingo ba'dira, berontarako beaf dan yubezko zataf zafa beafezko zaigu. Ortaz, auxe agintzen det:

Lenengo atala. Zataf zafak eta erabilitako ingiak salerosten jarduten diran notin guziak, Agindu au argitaltzen danetik berogeitazortzi ordu barru, aurkeztu bezaiote Gintza Zuzendaritza Nagusiari (Gran Via, 62), daukaten yutezko zataf zafaren aitorpena.

Bigafen atala. Agindu onen ausleak diru-nekez zamatuak izango dira.

Gizarte-Laguntza

Umiak

Zaingo onetan esan euskuenez Oleron'erako urten ziran umeak zoriontsu eldu ziran Bayona'ra.

Langile ereduak

Rivero lantegietako langileak izan ziran Zaingo onetan. Langile oneik astean lau orduren lana Zaingo onetarako emotea erabagi eben eta lenengo asteari yaokoena emoten etofi ziran.

Laguntzak

Azkenez esan euskuenez ainbat lagun eldu ziran atzo euren diru laguntza eskintzen. Egunetik egunera geituaz duaz Zaingo onetarako dirua emoten dabenak.

Zuzentza ta Gogo-lantzea

Euzkadi'ko uri-epailetzetako idazkaritzei yagoken lege bat egin eta argitaldu dau zaingo onek. Diruzko laguntza eskintzeatzaz leria.

Ara bera:

1'go. atala. Joan zan Ilbeltzaren lenengotik oraingo zer-nolak diranten bitarteraño izango da indafean erabaki au; non-da beste zerbait agintzen ez dan. Lenengo-eskabideen epailetza Argibidelarietako Epailetza ala eskatzen ba'dute, dagozkioten Idazkariei diruzko laguntza opako die Euzkc-laurlaritzak. Aldeaufez, ofatik, laguntza nondik datoren ajtortu bearko da. Zenbateko laguntza eman, aldi bakoitzean erabakiko da. Nolanai, Idazkaria, gaiak eta lanariak ordaintzeko lain emango da: igazko uztailaren 17'gafena baño len izendatuak izan ziran lanariak alegia.

2'gn. atala. Ona, laguntza eman al izango bada, bete bearko diran arauak:

Lenengoa. Dagokien Epaitegia laguntza beafean dala uste duten lenen-eskabideen epailetza Argibidelarietako epalleak, eskatu bezajote laguntza Laurlaritzari, Zuzentza Zuzendari Nagusiari idazki bat bidaliaz. Idazkian, zio abek ezafi bearko dira: eskearen eragileak; lanariak eta gaiak ordaintzeko, ilero zenbat diru bear dan; Idazkari izendunak, bein-beingoak eta ordezkotzan ari diranak bere lekuetan jafaitzekotan, zenbat beaf duten; eta eta laguntzaz orain emandakoa, gero Idazkarjak itzuliko ote duan, edo ea zergatik izan itzuli dezaken.

Bigafena. Idazkaritza utsik arkitzen zalako bein-beingoz Idazkari lanetan ari diranak, ber-berez azaldu bearko dituzte eskatu ditugun zioak. Ez ofatik dirua bjurtzekoari buruzkoa.

Irugafena. Aitatzera goazen gaiei buruzko zin-aitorpenak, eskabideaz batera bidali beafekoak dira:

a) 1935, 1936 eta 1937'gn. urteetan ilero-ilero, nola edo ala, Idazkaritzak jaso izan duan dirua.

b) Urte oien buruan, ilero-ilero zenbat ordainkizun zuritu bear izan dituan Idazkaritzak, bere lanariak ordaintzeko. Ezafi bitez, lanarien izen ablzenak, noiz lanari izendatuak izan z'ran, zein iletan aritu diran, zein ardura duten eta zenbateko lan-sarjaz jabetze diran.

c) Ilabete oien buruan izan dituzten gai-ordainkizunak. Aurtengo Ilbeltzaren ezkerozkoei buruz, azaldu bite egipideak.

3'gn. atala. Zin-aitorpen oiei begira, Zuzentza ta Gogo-lantze burukideak erabakiko du laguntza ematea bidezkoa dan ala ez; zenbat eman bear dan; zein ilabeteei buruz, eta Idazkariak ea gero eta nola itzultzekotan ematen dan.

4'gn. atala. Ondorengo ilabeteetan, gin bezate auxe epaileak: Zuzentza Zuzendari Nagusiari, ilabetearen buruan nola edo ala zenbat jaso duten ziñez aitortu; orobat, len esan dan xeetasunez, lanariak ordaintzeko zenbat bear dan: eta gaiak ordaintzeko zenbat, egipideak azalduaz. Zer nola oiei begira erabakiko bait-da bidezkoa dana.

Nekazaritza

Langile zintzoak

Zaingo onetako langile zintzuak, gefan gagozala konturatu eta gefea irabazteko lan egitea nai ta nayezko dala gogoratuaz ordu ta erdi egunean orafarte baño geyago lan egitea erabagi dabe.

Langile zintzuok arduradun jaunari egin dautsen eskabidea txalotua izan da.

Efi-zaintza

DIRU-BATZEAK

Fernandez Zabaleta jaunak agiri auxe emon euskun:

Efi Zaintza onetako ertzafiak egin dituezan aztertze eta ikuskizunetan diru onetxek batu ditue. Diruok Ogasun zaingoan gordeak dira.

Espafiaf dirua, 130.677,95; Ontzako ufeak, 345/8; pesetak ufetan, 18.55,00; dolafak, 285,00; dolafak eta pesoak, 81,00 frantzetaf frankoak ufetan, 580; frantzetaf frankoak ufetan, 12.254,20; libra esterlinak ufetan, 20; libra esterlinak ufetan, 81/8/9; inditaf florifiak, 10; ingeles koronak, 2; Markoak, 20; lirak ufetan, 60; Portugal'ko eskuduak, 3,50; suizaf frankoak ufetan, 5; suizaf frankoak ufetan, 15; beste diruak, 7; efi batzuetako diru txikia, kilotan, 38,400.

Diruok, igarotako ilean batutakuak dira.

Guda Zaingoa

AGINDUA

Euzkadi'ko basoak eta baso-aberastasunaz tajuz baliatzea elburu dituan Oroagindua emana izan da il onen 3' gafenez (Agintaritzaren 6'gafeneko egunerokoan). Guda beafak aztu gabe, oroagindu ura aalik zabatzen betea izan dedila nai nuke. Ortaz, auxe agintzen det:

1'go. atala. Estu-estu galerazita dagona oroit-eraztera noa: Guda-beafak asetzeko, ezin aldeaufez Nekazaritza Zaingoaren baimena loftu gabe zugaitzik ebaki leike: ez guda-tokietan eta ez beste iñon. Epailaren 3'gafeneko Oroagindukp 4'gn. eta 5'gn. atalak gelerazi egiten baitdute.

2'gn. atala. Ebakita edo menditik jetxita, guda-lekuetan edo beste iñon dauden zugaitz guziak, Nekazaritza Zaingoaren esku daude. Eta onek aftuko ditu aalik ongien baliatzeri buruzko neufiak.

Ortaz, Indartze Sailak eta Guda Arduradunza Orokafak, bidalt bezalzkiote aalik laisterren Mendi Zuzendaritza Nagusiari, berak aginduta ebaki izan diran zugaitzei buruzko zer nolak.

Mendi Zuzendaritza Nagusiak badu eskubide, ebakita dauden zugaitzak miatze eta artzeari buruz, derizkion ikustatzeak mendian bertan egiteko. Eta Arduradunizak jez Guda-Agintari guziak, laguntza jelafkiro opa bearko diote

3'gn. atala. Aufierantzean, Gudaren bearak eta Gudaroztearenak asetzea, Nekazaritza Zaingoaren esku izango da. Orefarako, Guda Arduradunizak eta Indartze Sailak, dagozkioten Burutzen bitartez, Mendi Zuzendaritzari eman bearko diote beaf duten zura eta egufaren beri. Al duten bezin laister eman gafiera. Azaldu bezajote baita-ere, orain arte zer-nola baliatu izan diran, Mendi-Zuzendaritzak baliatzeari buruz bide befiak tajutu bitartean, lengoak erabili ditezke eta.

Ortaz, Saildietako Arduradunei, beferi ere, esan deguna adierazten diotegu: ber-berez egufaz ornitzea galerazia dago. Eskabide guziak, Arduradunza Orokafari bidali bear zaizkio: oso aldeaufez eta aalik zuurkiroen bidali gafiera.

Orobat, oroi bitez, Nekazaritza Zaingoaren aldeaufezko bitartekotasunik gabe zugaitzak ebakitzea galerazia dagola.

4'gn. atala. Agindu onen ausleak, gogof zigortuak izango dira: Epailaren 3'gafeneko Oroagindnak dion lez. Guda eta gudari aitzekiak ez dira aintzakotzat aftuko.

Saildi guzietako Buruak eta Indartze Sailak, auxe egin bezate: Agindu au eta aitatutako Oroaginduaren 4, 5, 18 eta 27'gn. atalak oroidazki batean idatzi: eta gudari guzien aftean banatu.

Langintza

Isunak

Euzkadi'ko egunerokuak jayetzaz agertu zan agindua ez beteteafen ainbat isun (multa) ipiñi dira Zaingo onetan. Geyenak Gerinka'kuak dira.

Osasun-zaingoa

Elbar'ko efuki-etxea

Espinosa arduradun jaunak eta idazkari nagusi Labra, Gintza'ko arduradun Eliodor de la Torre, Eibar'ko endore ta aitatutako Efuki-Etxe'ko batzorde batek batzafa egin zuten atzo. Geroxeago jakin genduenez, Efuki-Etxe ortako arazoa aztertzeko batu ziran eta auxe erabaki zuten: aufierantzean Osasun-Zaingo'aren mende egongo dala Etxe ori. Azke izango da bere eginkizunetarako, baña, osakaiak eta janariak ematea Osasun-Zaingo'aren lepo izango da. Gudateak diraun arteiño ori; Gipuzkoa'ko Aldundiak eta Eibar'ko Udalak izango dute gero Efuki-Etxe oren ardura.

Gaixoentzako janaria

Salerosketa ta Orniketa'ko zuzendari jaunarekin itz egin zuala esan zigun idazkari nagusi Labra jaunak eta auxe jakin-erazo ziola: Zaingoak, oraingoz, ez duala gaixo berezientzat janaririk eta gaixoentzat ez dala aufierantzean efazio berezirik izango. Zertzeladak laketzen ba dute, baiña, beñiro egingo dala banaketa ori, gaiñeratu zigun Labra jaunak.

Salerosketa ta Orniketa-Zaingoak —esan azkenez—alegiñak-alegin diardu, gaixoentzako janari-banaketa ori loftzeko.

Gaixoentzako esnea

Gauf, asteartez, 17.301'tik 17.600 zenbakidun arteraiñokoai dagokie azterkaritza ontara etortzea.

Salerosketa ta Orniketa Zaingo'an

Urengo ardau eta jaboi-banaketa

Datoren ostiralez ardaua banatuko zala esan zigun Edari ta Erosketetako idazkari-orde nagusi Etxebefia'taf Jon jaunak. Ianaketa ori, gaiñera, azkenengoz egin zan bezela ta azkenengoz banatu zan beste banatuko zala.

Jaboia gauf banatuko zala, gaiñeratu zigun. Jendeak efezago lortu dezan, saltokietan baita drogerietan ere libreta bidez, salduko zala.

Gaeigo-izpafik ez zuala-ta, agurtu genduzen.

Orniketako zuzendari nagusiarekin

—Izpar txafa dizutee—jaulki zigun sartuta bat-batez Gomez Beltran'taf Paulin jaunak.

—Izpaf txafa?—galdetu genion.

—Iñondik ezer geiago ez badator, gauf egin al izango dute lan ogikiñak, baiña, biar ez. Orixe da izpaf txafa, orixe: biaf ogia izango degula, baiña etzi... (Atzo esan zigun ori). Guda-oiñetarako ta eritegietarako bakafik egingo dute.

Garia ta iriña etortzen bada, baiña, Zuzendaritza Nagusi onek arduraz jokatuko du ogirik ufitu ez dedin alegiñak egin.

Befiketak-befiketa, Portugalete'ko ogikin San Juan'daf Tiribi'ri, agindua auis ta ez duala ausi esan dualako, eun lauftekoko isuna ezafi ziola, jafaitu zuan.

—Noiz banatuko da ba urdaia efian?—galdetu zion izpafkari batek.

—Ortarako beaf dan beste batzen danean—erantzun zion Beltran jaunak.

Badakizute, ez nuke nai nik efian ezefen ufitasunik izaterik. Zerbait eskuartean izaten dedan guztietan bereala banatzen det.

Gaixoai ematen zaien aragi-arazora jo zuan gero Beltran jaunak. Gaixoak, aragia dala-ta, geiegikeriak egiten dituztela esan zigun eta, aragiaren susmoa artuta-edo, aspaldion ugaritu egin dirala gaixoak.

Aufierantzean—esan zigun azkenez—beaf dutela egiztatzen dutenai bakafik emango zaie aragia; osagilaek arduraz jokatu bearko dute arazo ontan, bestela, kontuak-kontu izango dituzte.

BILBAO'KO izparringijak diñuena

"Euzkadi"

Josu-Kisto, Urtzi edo "Jesucristo Dios" ixenpurutzak aftuta idazten dau "Ondafeta" idazle argijak bere idazlana.

Josu-Kisto'ren gurutza deunaren arerijuak asko be asko zirala-ta, Josu'ren bidaldubak negaf egiten e-eban kistafen aufian.

Josu-Kisto'ren Jaungoikotasuna beste gustijen gotik agertuten dala diño. Josu-Kisto, ba, beste iñor ez lez, bixitzan eta gero be, gurutza-arerijuen gofotogafi agertuten ei-da

Mahoma ez e-ben gofotetan, ezta Numa be. Eta Neron, Tiberio ta Domiciano basati ankafak be, aldi labufian baño ez ei-eben gofotorik ezagutu.

Josu-Kisto, ostera, bixi ixan zan afte ta ilda gero, gurutza deunaren eten bako arerijuak, gofotzu-egiten dabe. Beraz, Josu-Kisto, Urtzi da.

Josu - Kristo'ren Urtzi ixatia beste iñorekin be bardindu ezin leikena da.

Josu - Kisto, uskurtza-era gustijen aufian guda-ikufin-antzo agertuten dana da, ta abenda gustijen bijotzetan nabatuten dana be bai.

Jaungoiko-'xun-antzo ludi - aufian agertu ixan diran asko ta askoren altasuna egun batetik besterakua baño ez da ixaten.

Napoleon zanak bere ezereztasuna, Santa Elena Ugartian efikatuta aurkitu ixan zanian ezagutu eban. Guda-ezpatea eskuban ebala gudarozte-ixugafijen aufian jarten zanian ixaten eban altasuna, Santa Elena'ko bakaftadian, ifumez gomutaratuten e-eban: Beste aldi batzubetan—ei-iñuan bere koikorako—gixatalde ixugafijak begira jarten nebazan, eta nire-aldez bixitzeagafiokuak galduten imifii. Orefrarako, baña, euren aufian aurkitu biafa ixaten neban. Gauf, bafiz, Santa Elena'ko bakaftade onetara, beste aldi batzubetan jaun altsutzaz artzen nindubenetatik iñoritxu be ez yatoft. ¿Nun dira nire adizkidiak?

Napoleon eta aren antzeko jainkoixunak, egun batetik bestera aztuten diranak ixaten dira. Josu-Kisto benetako Urtzi ez ostera. Josu-Kisto abenda gustijetan aurkitzen dan Jaun-Goikua da ba. Matetasunik aundijenaz, baña. Bera Jaun-Goikotzat aftu ta gurtuten daben efijetan.

"Tierra Vasca"

Alperontzijen España gaitzat aftuta idazten dau lenengo zefendako idazlana.

España, aundiki-usafieko alperontzijak galdu ixan dabela diño.

Ezertxu be egin barik, batekorik bestekora euren aukera gustijak asetubaz bixi ixan diran "señoritual" jango daben ogija-gafiokua abuetara eruateko, langiliak lanak-lan egin biafa ixan ei-dabe.

Eta oraiñ-afte iñoren lanaz bixi ixan diran alperontzijok ei-dira guda ezeskafi au ekafi ixan dabenak be. Gudea egiteko be, baña, jopuak erosi ixan e-dabez: gudarii-k eta gudarijakin bat eginda efi langiliari eskubide gustijak kentzeko iguiñik ez dabenak.

Aundiki-usafieko alperontzijen nagositasuna, baña, 1931'gafenan jausi e-zan. Alan be, langilien eskubidiak nagosituten ikusi ezinda, 1934'gko. oc-ixuritza negafgafija gixafteratu ixan ei-eben. Eta azkenez, andikijen alperontzikerija nagositu ta langilien eskubidiak juf jota jarteko asmo daungez, matxinada au ekafi ixan ei-dabe.

Eurak ekafi ixan daben matxinada ezeskafi au ixango ei-da, bafiz, aurdiki alperontzijak euren burubak urkatutako ekafi ixan daben matxinadea.

"Lan-Deya"

Lenengo ingoskijan arreitaltzen daun idazlana, "Luf-Gofi" idazle czagunarena da.

Lugin-gayetzaz idazten dau.

Lufak landu egin biaf dirala esaten dabenai, erantzun batzuk egiten dautsez. Lufa landutia egokitzat esten dau. Luf batzuk, baña, landuta baño landu barik, landa edo bedaf-lekutzat lagata, ekafkin obiak emongo e-eukez. Lufak landu ta azitutia, gauza baterako onurakofa ixan leike. Luf gustijak landu ta azituko ba'lira, baña, aberiak alikatuteko-ta bidafik ez litzake aftuko. Eta okelea jango ba-da ta esne zuri edefa edan, aberiak alikatu biaf. Aberiak alikatuteko, bafiz, bedaf eza ta gozodun landa zabal e-iefak biaf.

Beraz, "Luf-Gofi,,'k argi ta garbi azaldutenn daben lez, luf gustijak janduta azitutia baño, batzuk landu ta beste batzuk bedaf-leku lagafia o-urakofagua ixango litzake. Gauzak ondo urtengo ba dira, urten, lener o adiraldu egin biaf ixaten dira. Beraz, lugintzako gauzak be bai.

"El Liberal"

Izpafingi onek, España'ko gudalburubak ekafi ixan daben guda ezeskafi onetan, Mussolini'ren eskuba ikusten dau.

Eta Mussolini'ren eskuba dabilan lekuban, Italia'ren ogasun-egafija ei-dabil.

Mussolini iñoren ogasun-zalia, españaf gudalburuben edefafen barik, bere ogasun-egafija asetiafen ei dabil guda onetan. Almaden'go merkurio-miatzen egafija e-dauko Mussolini'k. Eta oraingo gudaka gogofak. Andaluzia'ko miatz areikaz jabetuteko ei dira.

Madrid aftziaz baño be, Mussolini'ren egafija, Almaden'go miatzak aftziaz geyago asetuko ei-litzake. Madrid aftzia eurentzat, paxiotafentzat, gafantzi aundikua e-ela, ixan. Gudea irabazteko, baña, Mussolini ta lagunak, ixindija biaf ei-dabe. Eta ixindija ixateko, miatzak eta onetariko ogasun-itufijak lenengo irabazi biaf.

Mussolini'ren egafija baña, ase barik geratuko e-ela. Almaden'ik ez ei-dabe aftuko, ba, ezta Madrid ez Guadalajara'rik be. Galduta ei-dagoz.

'Euzkadi Roja"

Gudeatzaz deragoyo. Gudea irabazteko gudarzia gudarako eran era-dutia biafekua dala esaten dau.

Gudarako gai diran langiliak ofietan lanian eukitiari be ez deritxo. Olaetako lana baño guda-lana beñagokua dalakua agertuten dau.

Guda onen gurendea baturatuteko gai dan gudarzia gura leukela diño, ta enparauko langile gustijen gurarija be orixe dala.

"El Noticiero Bilbaino"

Efi-aldezlien suagalarijak euren eten bako lanari gogof eusten dautse, ta arerijuei gogof oldartu.

Arerijuak be ez dira beti geldi egoten. Arerijuen suaga berunbilak, baña, guda-gayak egiten diran lekubetara baño efijetako e-xe-bixitza gentzatsubetara safijago jausten dira.

Efi-aldezlienak ez ostera. Efi aldezlien suaga-berunbilak, gudearen languntzaljak diran ola aundijetara-ta oldaftuten dabe, ta euren guda zeregifietan atzeratuta imifii.

Guda-lagiz gudea egitja orixe da ixan be.

Aurtemin be, gure sugagalarijak, euren suaga-erpifiak Kalamua ta inguru arotara zuzendu ebezan, eta an pixtuten asita egozan paxiotafak batera ta bestera sakabanatuta jafi.

Euzko gudarijen guda-erea paxiotafenaren aldjan gotik agertuten dana da. Oneik, gudari ikasijak eta zentzundunen antzian, guda-tuzijarentza; onurarik ekafiko ez daben tokijetara ez dabe oladaftuko, onurak-onura, ekafiko dabezan tokijetara baño.

EUREN ARTEAN

Lapuŕetan

Burgos. — "Abertzaletasunik" eztakien askok automobilen zatiak ostuten dituelako kapitan nagusiak agindu dau, belbil txatalak saltzen dituen guztiak eurak salgei daukezan gayen zertzelada guztiak emoteko.

Oafa.—Amaikatxu sapo ba'dabil "zoriontegi" ofetan.

Gastia zutunik

Zustafat sendua dauan zugatza ez da iñoz igaftzen, oñafi gogofa dauan etxia ez da alborantza jausten eustazpi sakona dauan zubija jraunkofa ixaten da. Zu, zifiismenez, Urtzi'k gura dauan edonoz, beti, onoimenezko igali gozatsuak emon biaf dozuzan zugatza zara; zifiismenez, Jaunaren etxeko zariala, etxe ofetako biztanlia; zifiismenez Jaunaren besuetara elduteko arakatu biaf dozun zubija.

Igaftu ta ez zadixan iñoz be igoki barik ixan, biztokija jausi eta ez zadixan etxe-barik gelditu, eta zubijak azpitik uts emonda, zeure buruba Jaunaganako bide-barik ikusi ez dagixun, zifiismenau oñafi sendua, sustafaj lodija eta eustazpi sakona ezafita, albait aldintsuben zaindu ta aldeztuten alegiñak-alegin egin-biaf dozuz.

Zifiismenatzaz onenbeste ardura aftzen ba'dautzue, berau gafantzitsurik -gafantzitsubenetarikua dala jakin da, edonok ikusteko bestian argi, Euzkadi'n be, aspaldijon berau galtzeko afiskuak ugaritu eta ezinbestian bixijagotu dirafako da.

Eta edonoz be, len esan neutzunez, zeure zifiismenatzaz egin leuskixuezan itaunai erantzuteko gertu ixan biaf ba'zara, aldijotan lez, mota gustitariko galtzorijak ugaritu ta bixijagotu diranetan, zeure buruba asko be gertauago ixan biaf dozu.

Euzkelduna, zifiismen - zintsoduna ixanda, efaz alperik galdu ei-da, eta neuk be onantxe uste dot, zifiismena bafukiro sakontzen iñof eldu ez yakolako.

Au, asikeran, zeure eruba ez da, baiña zifiismena galtzen ba'dozu, eru-dun zeu ixango zara, eta zeure eruba, Epaikarj Nagosijaren aufian, ezingo dozu ezetara be zuritu. Antxiñatikua da euzkeldunen esakun au: "bakotxa bere samatik urkatzen dabe", zuk be zeuria dozu, eta sama ori eruz lotu ta agertzen ba'dozu, beste bat barik, zeu urkatuko zabe. Iñoren zain ixan-barik ba, zifiismena sendotu, gogoftu ta eustazpifutefo biaf dana ta geyago zeudofek egin.

goznaf-egin, eta, zaftzaruan be gaste Ekanduetzaz esan neutzuna bafiro iraun gure dozula-ta, ez ezegatik be atzerarik egin.

Ixan jauretxe-zalia, zeure zifiismen eta bixikereari iñarkun-gaimela ezafita, zifiismen-argijari, putz be barik, intzungi ez dakixun.

Putz gogof-egingo dautzubenak ugari be ugari dira, zuk baña, subak indafa aftu dagijanian egin oi dauana, putz andijagua eta bera indaftsubago, bazterak gustijak, efegafi dan edozer auts egin afte ez da gelditzen.

Zeu be, arerijuen putzez zifiismenazko gafa sutauta, arerijuak eurak zifiismendun egingo dozuzan-afte, ez dozu geldi ixan-biaf.

Gastia zara gaste zarialako on-aldez langile, eta langilez, zeu zutunik, eta enparabak be zutunduta.

MONTXOR.

"Tiafkun-gaimeja": acaite práctico.

Diruak eskutaten

Gazteiz. — Gobernadoriak agindu bat emon dau.

Zidafa gordeten dabenak gogofkiro eta ustalkiro zematuten ditu.

Etxe aztertzeak egiten asteko asmotan ei-dabil.

Salerosliei be dei egin dautse bileteakaz ordaindu eta atzerakuak zidafetan aftzn ditunen izenak aftu dagiezan.

Kalamua'tik

AROA.—Befi befian sartu gera. Egun batzuk baño ez dira jaio dala. Eta jaio-befi oroi lez, gure itxaropen guzia beroni erantzi diogu.

Baño nolako itzak erantzi?...

Edefetan edef; auzo guzien zoragafi. Orain artekoak ez bezelako ta abar.

Izan ere neskame befiak galoiakin ura... eta zaafak?

Esan alak esan, joanikoa baño obegotzat oartu degu. Jfia'ri antz eman diogu. Ongi etofia adi ba da,

Udabafia
Zoragafia
Aro-orotan
Ma'tagafia.

GUDA-IZPAŃAK. — Ez degu beste munduko gauzarik; gentza nagusi.

Tartetako tiro batzuek, eta mortero ta kafioi dunbatekoak ufun aldean.

Artrioen egazkiñak ikertaldiren bat edo beste egin digu baño utsa.

¡Besterik ez!...

"MENDI-GAIÑ". — Adiskide min ori, aguf; Lengo EGUNA'n irakufi nian, gure egunkari eusteko sortu dezuten Euzkel-Irakufle Batza'ri buruz egiñiko deia, arpide eskaria.

Asmoa guztiz bikaña ta onurakofa derizkiotanez, eta abeftzale, ¡benetako abeftzale!, guzien bearkuna, Abefia'rentzat on dan oroi ezkua luzatzea danez, nire laguntza opa nai nioke mintzoari.

Bada aftu zak nire izena Batza ortarako, ta ilean bost laurlekoren laguntza.

Besterik gabe aguf; ongi gaituk efitaf guziok.

ANDONI

Begoña

LABUŔ.—Guda oñetatik ainbat gudari begoñataf egondu dira egun batzuk atsedena egiten. Eta gauf asko itxuli dira beren guda oñetara.

⁂

Deun Joseba egunez ainbat notin ibili da Miren Deuna eleizan, asko beren paskuakuakin betetzen.

Egun gustian egon ziran eleikizunetan, apaizgai ikastoleri laguntzeko diru bilketak egin dira.

⁂

Atzo eleiza cuetan uztertu ziran Bilbao Zurinaga'taf Garbiñe Zamakola'ko Emakume Abeftzale-Batza'ko bazkidi-eme zindua, euzko gudari kementsu izkiluazkaf saileko Lopez Puxana'taf Joseba'rekin.

Zorionak eta Goikuak ofietsi deiala euzko uztafi befi au.

⁂

Aspaldiko igandetan, eleiza onetan bere biziko itzaldiak egiten ditu Mentxaka'taf Kepa kanoniguak, eta igandian ere aintsu eta egokia zuzendu zigun. Eleiza gustiz beterik arkitu zan.

⁂

Euzko Jel Alderdi'ko burukidiak gogoz eta gartsu ari dira lanian VI'gn. Abefi-Eguna antolatzen datofen iganderako. Berbizkunde egunerako. Aurten ba gure euzko agintariak auzo au aukeratu dute ta jai abetkoi goienetakuak izango dira. Egitaraua ondiño biribildu gabe egonagaitikan, irakufi ditugu ja'aren zertzelada batzuk.

Jaupa abestu edefak Euz'co Abesbatzak eta uriak abestuta, ki-olak ere izango ditugu lafsterkariak, palankariak, janozkalari, saltokariak pixujaurtzaliak, aizkolari afijasotzale, txifingulari abar eta abar.

¡Abeftzale! Erantzun egun ofetan gure agintarien dejari.

⁂

Asko Gipuzko aldetik pax'sten igesi etofi giñan bezela, etofi ziran Bilbao'ra efenteraf abeftzale zintzo diran Berasarte'taf Joseba eta bere emazte Arzuaga'taf Julite, beren andiakin, ta igaro zan igandian sendia gutxitu zaiote zortzi urteko mutiko mardu-mardula Goi-Aingeruak donokiratu dute.

Laguntzen diet atsekabe aldi onetan gure adizkide maite diran guraso saminduei.

Aireiro

ATZERRIKO IZPARRAK

New London'go ezbiarak azken auxe emon dau 445 ildako, 94 zauritutako eta galdutako bi

Belgika'ko efegiaren ibillerak.-Ditadurak zearo kendu beara.-Ingeles gudontzien sayoak. - Paxistak efazoi barik dabiltz. - Tximistindar industrien lanak. - Ufemeatz batek ler egin. - Austria'ko gobernuan krisis dalakoa.

DITADURAK ZEARO KENDU BEARAK

Londres.—Liberal alderdiko aldunen buru dan sir Archibald Sinclair'ek, itzaldia egin dau, Glasgow'ko Ikastetxea'n. Armak ugaritzea zer txara ta ariskutsua da, iñoan, bear-bearekoa ta naitezkoa, ordea.

Armak ugaritze ori, baña, ez da izan bear efi bakoitzak berekoikeria zainduteko bakarik, guztien bakea jagongo dauan aginducra bat indartuaz Europa'n legeari guztiak lotsa izan dagioen, ditadurak bein ta betiko tutarez kenduaz.

INGELES GUDONTZIEN SAYOAK

Londres. — Gudontxidia urteroko sayaketak Mediterraneo ta Atlantico aldean egin ondoren, itzuli dator. Abefi inguruetako uretan egingo ditue sayo bariak, egazkiñekaz batean. Manacha kanalaren sartaldean, egazkiñak eta sumarinoak eraso egingo dautse gudontziai.

PAXISTAK EFAZOI BARIK DABILTZ

Nueva York.—España'ko gudeaz, eztabaida gogofa izan dabe Hevia Cuba'ko lendakari izanak, eta Hamond. España'n ordezkari egondako amerikafak, paxistak ala efizaleak efazoia señek daben.

Hevia jaunak, España'ren edestiko gizaldiko asko aztertu zituen bere itzaldian, eta oraingoari buruz, "efiak aukeratutako gobernuaren' aldezko zala bera autortu eban. Paxistak, ustez, egi-aldez dabiltz, baña oker dagoz.

Hamond'ek erantzun itzaldian, Franco'ren alde dabilala, dira, janari ta osakai bila, belafia agertu eban.

TATARESCU PRAGA'RA

Bucarest.—Datofen astean Tatarescu Praga'ra joango dala adierazi da be agintariak.

Efi aretan egingo dituzan jardunetan Rumania eta Txekoeslobakia'ren arteko adizkidetasun zindo baten onafiak egingo dira.

ALEMANIA'N BE...

Berlin.—Agintariak langile ugari atxilotu (detenidu) ditue españaf efepublikafen alde diru batzen ebiltzalako.

TXIMISTINDAŃ INDUSTRIAREN LANAK

Londres.—Aldeztza ministruak goralben asko egin dautsaz tximistindaf industriko buruei, lan onuratsua egiten ari dirala-ta.

Gefate andian, unerik lafienean baño bo sugai eta munizio geyago egiten dabela tximistindaf olaetan adirazi eban.

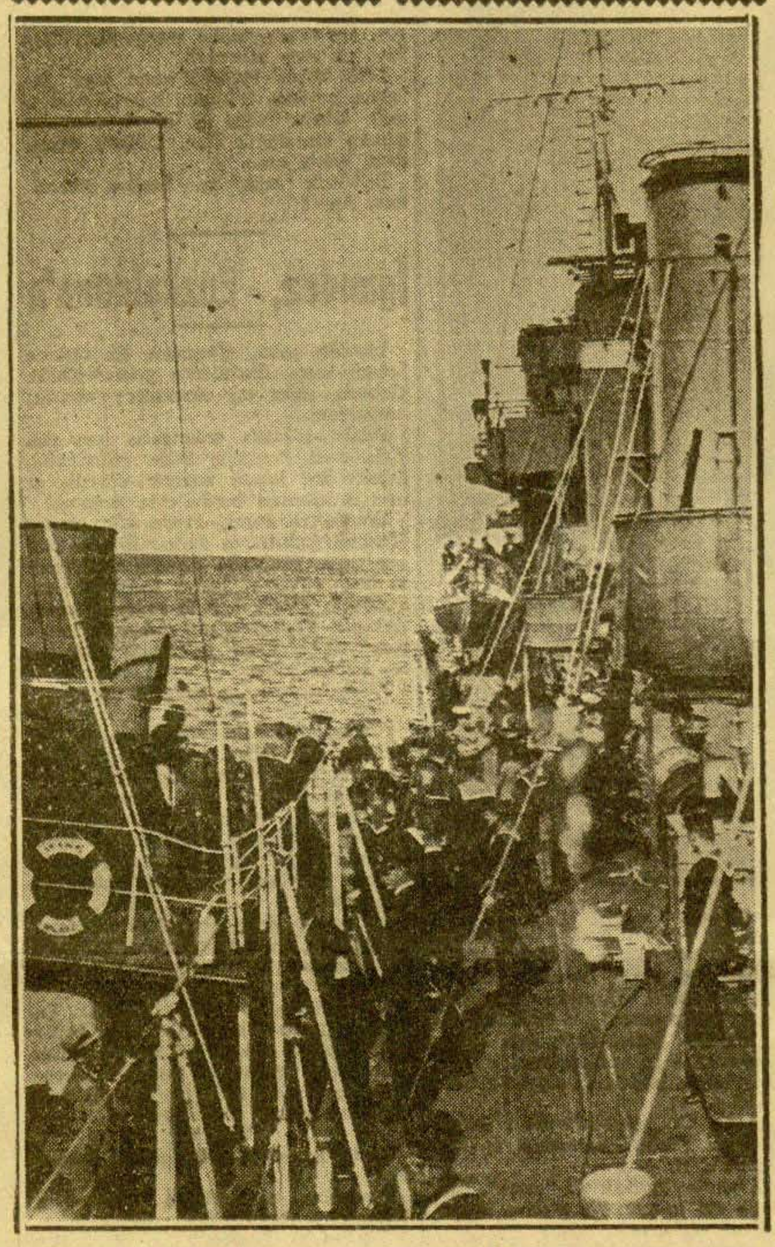

Lengunian, izpafingi onetan esaten geban lez, urten ziran Bermeo'tik, 450 ume Oleron ugartera zuzenduteko asmoz. Ementxe ikusi daikezubez, ontz iraiuten.

EFUSITAŃEN AGIRIA

Londres.—Eden'ek batzafera dei ugari dautse Rusia, Frantze, Italia eta Alemania'ren ordezkariei Rusia'k azkenengo emon daben agiriatzaz jarduteko.

UŃE-MEATZETAN

Johannesburgo.—Uŕe miña batek ler egin dau eta ainbat il dira. Oraŋarte 29 ildako atara dira eta bafuan geratu diran ogetaset langile zetan geratu diran eztakigu.

Zaurituak lareundik gora dira eta euretariko emeretzi txarto dagoz.

AGINTARIEN ARTU-EMONAK

Viena.—Aspalditik igarten zan Gobernu bafuko krisis dalakoa egin da. Krisis txikia dala esan beaf, ministro batek bakafik utzarten dabelako. Sturne izan da ori eta bere ordez Stumble izentau dabe.

"NEW LONDON,,'GO EZ BIAŃA

Nueva York.—"New London,'go ez biafa aspaldikorik andiena dala uste da.

Orafiarte 445 ildako atara dira. Geyenak burua apurtuta dauke. Eun eta irurogeta amabost ume ta irakasle txarto dagoz.

Ezbiafaren efua efi ingurutako lufak botaten daben atsa dala uste da.

Goi ameriketako jakintsurik andienai dei egin yake ezbiaf onen zegaitiak ikasi dagiezan.

AZKENENGO IZPAŃAK

Nueva York.—Azkenengo izpafak diñoenez "New London,,'en ilak 445 dira. Zaurituak 94 eta galdutakoak bi.

LLOYD GEORGE OBETO

Londres.—Aspaldion gexorik egon Lloyd George obeto dagola esan lei.

BELGIKA'KO EFEGIAREN IBILERAK

Bruselas.—Belgika'ko efegeak Londres'era egingo daben ostereak zer esan ugari sortu dau.

Poiltikoen artian uste danez Inglatefa'gazko adizkidetasuna sendotuko da ostera onetan.

Politiko ospatsu batek lagunduko dautso. Politiko ofek jardunaldi batzuk egingo ditu Eden'egaz.

VALENCIA'RA BEGIRA

Londres.—Valencia'ko Gobernuak emon beaf daben erantzuna dala-ta politikoak españaf ministruak lasterf egingo daben batzafari dagoz, batzaf ofetatik urtengo dabelako agiri ofek.

Agiri ori kontrol dalakoari zelan eritxi dautson agertzen izango da.

Paxisten basatikeriak

"MAR KANTABRIKO" ontzikoak zelan il zituen

Paris.—"Mar Cantábrico" españaf Gobernu efizalearen ontzik ak, aura ondoratu zanean, "Canarias" gudontzi paxisteak jaso zituen. Ontzi gizonak ezerik, atzefitaf bidezki batzuk be bestozan ontzi galdutako aretan.

"Le Depeche de Toulousse" egunkariak itxastaf eta bidezt' ofek izan eben azken efukafia azaldu dau.

"Canarias" paxisten ontzira galdutako gizonok igon ala, il egin zituen. Eskilaretan gora joiazanaz batera, guztiai eta bakoitzari tiroka erasoten eutsen, eta gorpuak itxasora jaurti.

Paris'ko izpafingi "Le Journal"ek, gorabera eta izpaf bardiñak emon ditu, eta eriotza itzal ofetzaz azalpen geyago be bai. Egunkari au, Gobernuaren ostekoa edo kontrakoa da.

Onela diño:

"Paxisten izpafingiak, españaf eta enparauko, gofiak egindako lafegikeriak ezin esan alakoak izan dira esan eta aldafikatu dabe.

Izpafingi eta idazleok erosiak dira eta arlo ortan jo ta ke diardue; baña oindiño ez ditue azaldu lau aldietara, Franco'k eta bere jafaitzaleak egin izan dituen egitekoak, amai gabeko dongakeri eta erailketak.

"Lea" inguruan

Noan lipar batez jayotefira,
¡Mendifoak zear Oiz-gibelera
"Lea" ibai inguruak ikustatzera,
Netzat politenak antxe baitira.

"Lea"-gañean dan nire txokoa
Datofkit gogoa poz-gozatzera,
Ta beaftu baitnau abestuera,
Kanta dagiodan abestitxoa!

Zenbat toki edef dozun aldean!
Maldafetan gora, nai bide zear
Biotza atsegiñez ler-egin bear
Ainbat geldugafi begiz jotean!

Oiz mendi-maldetan artzain gazteak
Lasai, txistulari gentza gozoan...
Guda dan antz'k ez arein gogoan,
Agian entzun bez dunbots-iertzeak

"Lea" ubide zear zenbat atsegin
Nabari ol-dodan biotz-barnean!
Neure efi koxkofa begiratzean
Aurtzaro burura amets jantzikin...

Ames, jolas ezik, zer aurtzaroan?
Nezaf daragiste oin oroitzean;
Orduko ibiliak oingo aldean
Poz ugari sortzen eusten kolkoan.

Negu zanean, ta, Oiz-mendi zuri,
Sutondoan safi otzaren iges,
Udaldian bafiz soñak-otz nayez
"Lea"-andaparetan giñan igeri.

Gomuta-piloa nire gogoan...
Baña ezin oro abes oingoan,
Ta itxirik Sorteri Gentza gozoan
Mendi zear lengo lekura noan.

Iraun beti oftxe Oiz gibelian,
Ene jayoteri zoragafia,
Edefen aftian edef nausia;
Zulakoik niretzat ezta ludian.

BARBIN

ANDIK ETA EMENDIK

Paxisten igesi Gibraltar'era.-Franco Hitler'en bigoteaz.-Egazkin lantegiak frantzetar gobernuak beretu.-Rusia gertuten.-Ez sartzeko batzordea erkaldafei begira?

PAXISTEN IGESI GIBRALTAR'ERA

Londres.—Algeciras'en egon diran lau soldau iges eginda, Gibraltar'era eldu dirala diño "Daily Mail"-en izparkariak.

48 orduko kartzelea emon dautse. Txarto jantzi eta erdi gozez egon dirala Algeciras'en, azaldu dabe, eta atzefitaf ofizialak, euren agindariak aufetik gogof erabilten zituela soldauak.

Tarifa'tik itxasoz eldu dira Gibraltar'era beste bederatzi soldau be, paxisten gudasaletatik igesi.

RUSIA'N LASTEŃ BUŃUKATZEKO GERTAKIZUNAK EGITEN

Moscu. — Gobernua'k emondako aginduak, betearazoz politiko-ordezkariak Rusia'ko gudari-taldeetan, batzaf aundiak egiten dabez.

Batzaf guztietan itzaldi bardin-txamafak egiten dabez ta itzaldiotan gudarien paxistakeri zaleekin bufakatzeko gertu dagizala eskatzen yako. Bufuka ori Rusia'n ez da izango, erbestean baiño; ludi gustiko langileak izango dabez lagun. Gudalbururen batek euron arerioren bat azpitik euron aurka egiteko gertetan dabilena ikusten ba-dau, Gobernua'ren aginduen zain egoteka, arerio ofekin bufukea asi egin beaf dau.

Moscu'n lateri-otsein, lateri-Agintari, guda-ordezkari ta izkilu-arduradunak mitin bat izan dabe ta mitin ofetan 2.000 entzule inguru izan ziran eta adi-adi entzun eben Vorochilof'en itzaldia.

MIAJA IZPAŃLARIEKIN BAŃIKETAN

Madrid. — Guadalajara'ko guda-ofietan efkaldafak bulartsu jokatu da bela ta pozik dagoala adierazo dau.

Aufera duaz—esan dau—egualdi txafa egoan eta egiteko ziran ekiñaldi guztiak ezin egin izan dabez gauf baiña. Orixegaitik egazkiñak be, ezin jokatu izan dabe beste egunetan balzen zail.

—Cogolor, Yelo, ta Masegozo de Tajuña geuretu doguz ta arenzuai igandez 75 gudari espe artu genitsozan ta gauf goizetik 61; guztiok Madrid'en dagoz.

FRANCO, HITLER'EN BIGOTEAZ

Londres.—Españaf paxistak euren buruak atzefitaf biurtu nairik alegiñetan diarduela diño "Daily Expres" egunerokoak, eta españafak beti izan dabez eurenkeria galduaz.

Don Opas'en baño geyago be egin dau Franco'k. Afotzai abefia emon, eta ganera, paxisten buruen antzeko bere burua egin nai. Mussolini baño atseginago nonbait Hitler, eta onen bigotea'ren antzekoa dauka orain Franco'k.

Moda au zabalduko danekoa esan giñei, españaf paxistekan.

EZ SARTZEKO BATZORDEA ERKALDAŃEI BEGIRA?

Londres.—"Ez sartzeko Batzordekoak" Erkaldaf Gobernua'ren alde jokatzeko gertu dagoz.

Erkaldafei begira jartzeoi Mr. Plymouth'en ikusi izan da garbien.

Italiafei erkaldafak Guadalajara'n emon dautsoen ostikadeafen eta italiafok Franco'ren alde zelan jokatzen daben ikusi dauanean aldatu da, ausago, jaun ori.

FRANTZE'N Foch mariskalaren aintzaz NAPOLEON'EN ONDOAN

Paris.—Gefate aundian aikartuen gudalburu nagusi izan zan Ferdinand Foch mariskalaren gorpuzkiak, aundikiro eroan zituen atzo, bere eriotzaren zortzigafen urteurenan. Saint Louis eleizara, Napoleon'en ilobi ondokora.

Lebrum lendakaria, guda agindari nagusiak, alcumak, estaduetako ordezkariak lekuko zirala gorpuzkiok len egozan tokitik Anbortsi Deuna'ren obira. Emen, Landowski'k egindako ilobi edefa dago. Marmol baltzazkoa dau oña, brontzesko irudiekaz.

Ganean, brontzeskoak, sortzi artileru, eta bizkafetan kutxa bat dauke loraz beterik; ilkutxan Foch'en irudi bat, gudako soñekoz jantzia.

Eleizaren leyoetako kristal urdiñak zear udaleneko eguzkia sartzean zan bitartean, lagun taldc aundia egoan kanporan itxaroten afatsaldeko seirak noiz joko. Inválidos dalakoaren ateak orcu ortantxe idegi zituen efiarentzat, eta oztea sartu-sartuka asi zan.

Eleizako lenengo etxoñan eortzitea ez, dan edonork izaten. Napoleon I'gn. ilobi ondoan obiratutea gitxi batzuk baño ez da be iritxi.

Aren anaya Jose Bonaparte Napoles'ko efegea, beste anai bat, Jerome, Westfalia'ko efegea, Vaudan, Luis XIV'gn. eikindari gudataf ospetsua eta Turena mariskal andia, efege ofen alde ainbat gudaketa irabazia, ofa alde atan eortxiak izan diran banakak.

"Sept"en idazlanak

Alemani'ko katolikoak eta Hitler

Ikastoletara duazan umeak

Prantzia'ko "Sept" asterokoan idazlan auxe irakufi dogu.

"Alemandaf katolikoak artu daben ostikadea" dau izenpuru ta euren ikastoletara juatea galerazo egin nai dautsen alemandaf katolikoei buruz egiña da idazlanoi. Munich uriari buruz auxe dakusgu:

Munich'en katoliko ikastolara:

1933'gn. 49.000 ikasle juaten ziran; euneko 89.

1934'gn. 47.500 ikasle juaten ziran; euneko 86,39.

1935'gn. 36.464 ikasle juaten ziran; euneko 65,45.

1936'gn. 19.266 ikasle juaten ziran; euneko 34,89.

1937'gn. 2.143 ikasle juaten ziran; euneko 3,89.

Gotzain edo obispoen esanei jaramonik ez dautsoe egiten guraso talde aundiak. Munich'en beste tokietan eben seneko askatasuna izan dabe katoliko ikastola ta ostingoa aukeratzeko. Gurasoak gotzaiñei jaramon ez egitea, katoliko ikastolara bialdu ezkero ogibidea galtzen dabelako da ta euren umeak bizibide gabe, iñorako urtepide barik isten dabezalako ango agintariak.

2.143 umeok, be, ez uste izan katoliko ikastolara juaterik izango dabenik. Voelkischer Beobachter'ek azaldu dabenez Munich'ko katoliko ikastola guztiak, Gobernua'ren ikastola egingo dabez, katoliko ikastolatarako ume gitxi dago, ta ofen ume gitxi dabezan ikastolak euren irakaspiderik ezin izan daike.

Ofez gaiñera beste aikikulu bat, be, idoro dabe nazitafok. Gurasorik geienak Gobernu-ikastolen alde agertu dirala diñoe.

MILAN'EN

NASTE TA gora-gorakak

ESPAŃA'RATU NAI EZ

Londres.—España'n italiaf gudarosteak aftu dabezan ostikadak, mingafi izan ei -yakoez Italia'n Roma'tik datozan bafiak diñoenez, Semearen bat Mussolini ankefak España'ratu dautsoen sendiak, batez, be, lafi ta artega dagoz.

Milan'en nasteren batzuk ei-dira, gudariak España'ra etoften ukatu egin ziran eta.

Buenos Aires'ko "La Razón" izpafingiak Roma'n daukan izpafiariak Italia'ko agintariak Guadalajara'n italiafak pofot egin dabelako, itun, be, itun eta buru-makuf ei-dagoz, Franco'ren alde gudatzen diñarduen italiafak amaika ijutika egin dabe egunotan erkaldafen igesi.

Italia'ko Guda arazoetan aituak diranak diñoanez, Franco'ren alde italiafok agertu diran-adiña agertzeak, latefien artean matasa ikaragafia sortu daike O.aiñarte nastea ez sortzea, zur eta azkaf ibilteak eta latefiak alkafi dautsen bildufak eragotzi dau.

Mussolini Libia'tik datofkenear Paxista -Artezkaritza Naguzia'k arakatuko dau España'ko auz'ei ta beingoan zelan amaitu daiken, be, ikusiko dabe; auzioi amaituta ikusteko gogoa sortu yakoe-ta.

"Euzkadi" egazkin alde.-Igandez, San Mames'en

Euzko-Gudarostekoak, 3; Euzko-Ekintzakoak, 0

IZUGARRIZKO OSTETZA

"SAN MAMES"ERA!

Aratsaldeko irurak jo. Polik'-poliki. "San Mames"erako bidea artu degu. Gran Via zear, ostea-oste, etengabeko ilara. Ostiko-jokaldizale dira guztiak. Ikustoki on zale-do diranak, arin dituzte ankak. Neskatila, gazte, gizon eta agureak eurak ere ez dira gaur etxe-zuloan sartuta egote koak. Nere albokoakin, beñiketa-beñiketa, orelaxe eldu naiz ateraiño. Erd-oultzaka, zarata ugari, saferak erakutsi txapel-gofiai eta... bafura.

Mutilak! Bada ementxe kristaurik! Ara? Beste aruntzoko artara? Ementxe. Apatx. Iru ta erdiak. Ez dira oraindik zelairatu ostikolariak. Zain egon bear. Bitartean astia nolabait eman bear eta, ara!, txakuf bat zelai-ertz batetik bestera. Mutikoen jaiki aldia! Eta... etengabean datof jendea. Len beteta ba'dago, oraintxe ez da basterretan utsune asko.

OSTIKOKALARIAK

Bat-batez, zurubitik bera, alkandora zuriak batetik eta gofiak bestetik. Txaloak eta deadafak, marmafak eta beñiketak, ezer leutik zutitzeak, bat-batera danak arako erdiko gofidun aura? Nor da aura? Eta beste arako zuridun "salau" alako aura? Ene bada oiñetako oietxen zartakoa! Ez da ofatio goxoa izango ba. Emakumeak ditut ufean eta, jakiña, itz ta pitza. Ixilik egoteak ondo eman ere... Zelai erdian, zuri eta gofiak, pin eta pun biribiltxari, eurен buruak apuf bat bertzen. Eta gu, Ribero joko-epaileak txilibituari noiz putz egingo.

MONZON ETA LEIZAOLA JAUNA ETOŕI

Efizaintzako arduradun Monzon'daf Tefespor eta Zuzentza ta Gogo-Lantzeko Leizaola'taf Josu Mirena jaun agufgafiak ere ez dute aztu gaurkoa. Euren buruak emen txe ikusteak zearo poztu gaitu eta pozez txalo ere egin genien. Zelai erdiko mutilak zut. Eta...

PIIIIT!!!...

Alkondara zuri ta gofiak erdiko afaira. Bostekoak, guk entzun ezin ditugun itz batzuk eta bakoitza bere lekura. Ona emen nortzuk eta bakoitza non jafi diran:

Euzko-Gudarostekoak: Blasko; Pablito, Areso; Zilaufen, Soladrero, Zubieta; Sanchez Arana, Mandalunitz, Unamuno, Lafinaga eta Gorostitza.

Euzko-Ekintzakoak: Egia; Euskalduna, Aedo; Bienzobas, Mugertza, Markuleta; Rejon, Iraragoŕi, Langara, Bata eta Oyanedef.

Txilibitu-otsa befiro ta... ofa of gure ostikokalari eimeok biribilaren atzetik.

JOKALDIA

Lenengo-lenengotik jo ta aufera asi dira. Aldera batera oraintxe, bestera geroxeago noranaika dabil biribila. Eta aren atzetik erbi-txakuf antzo zuri eta gofiak. Euzko Gudaro-tekoak beroago ekin dioten susmoa det. Gorostitza, beti antzo, gelditu gabe, Unamuno'k Egia nai ikertu beti; Mandalunitz begi-zoli ta ateko zarera begira. Euzko Ekintzakoak, Iraragoŕi ta Bata biribilaren ondoren; Langara'k "gol" gogoan. Euzko-Gudarosteko mofoskoak, len galdu zuana, mundu guztiak irabazi nai. Lortuko ote ba? Utziko al diete gero Aedo, Euskalduna ta Egia'k?

Goien: Euzko Gudaroztekuak.
Beian: Euzko Ekintzakuak.

Ikusleak zut, zarata, izkanbila, ene bada! Urduri danak. Unamuno lefegiñean Egia'ren "etxetxorantz", Goroztitza'k biribila afaztaka jbultz, Lafinaga'k orain, Egia au-era... bai?, ez?, Lafinaga'k zast! eta zare bafura biribila. Etengabeko txalo-otsa. Ifi pareak.

Gorakoak. Ofa, zenbakilarian 1 zenbakia jafi dute. Euzko Gudarostea'k, 1; Euzko Ekintza'k, 0.

Gero, berdin; kofikak eta "utsak". Eta, jo ortik eta jo emendik, ofelaxe amaitu da lenengo ekiñaldia.

Ostikolariak, zurubietako maladietan gora, bafura. Bero aundirik ez degu gu-euk, baiña, gure mutilak euren buruak apuf ba "prexkatzera" joan dira. Betiko agufa ikusleak: txaloa ta deadafa.

Lenengo ekiñaldi ontan Zilaufen'i iritzi diot egokien. Blasko ta Areso'k ere atsegin-aldi edefik eskeiñi didate. Gorostitza, erbi-txakufa bera.

Euzko Ekintzakoetan, Aedo nagusi. Oni eskef, amaika lafi-aldi gutxiago izan ditu Egia'k!

Gure ostikokalariak "preskatzen" ari diran bitartean, jendeak iritzi miritzika diardu. Langara'k ez duala gauf "afatsaldirik" diote batzuk. Bestetzuk Blasko'rn egokitasuna goratzeari lotu dira. Zilaufen'ek guztiaj egin die edef. Badira Areso beltxaranak kilima egin dienak ere. Kontuz Areso, bat baiño geiago ditu-enta!

Eta... euzko eresbatza orain. "Emon, emon" joten diardu. Ori, ori, eman zelbaiten gogo da ta jendea.

BIGAŕEN EKIÑALDIA

Erdu dira ostikokalariok zelaira. Ikusleak (zorioneko txaloak) "eskr-berotzeari" eman diote. Unamuno'k bultz biribilari ta ekin diote befiro ere bi amaikakoteak. Biribila Euzko Ekintzakoen ate-aldean geienetan. Ate aldean bai, baiña, ez ofatio ate-bafuan. Ez daude ortarakoxe Aedo ta Markuleta txikia. Ez dago emen ate bafurako baimenik.

Blasko'rri ere, ez uste seaska abesti abesten diarduiotenik. Oyanedef azkafak laister esnatuko luke bestela. Safi du Blasko'k Langara'ren ikefa, baiña gure gipuzkoafak ez du gauf zorionik. Ene bada alako uts ondoren audoaindafak jartzen duan aurpegia! Iraragoŕi'k ere ez du gauf aldi. Bata ta Oyanedef'ek alkaf ondo bezin obeto atzen dute. Baiña ostontzekoala...

Jo batak eta jo besteak, ordu laurden baiño ez da palta. Geroago ta motelago ostikokalariok. Euzko Ekintzakoak alegiñak alegin egin dituzte tanto bat bedere lortzeaen. Baiña, ez batak eta ez besteak ezin lortu. Egualdi ere geroago ta ilunago. Egia esan, ez dute gure mutilak giro edef. Eurі-tartak asi ta, jia, mutilak!, oraintxe bai giro.

Txilibituak soiñu. Penalty Ekintzakoen aurka. Urduri danak. Ixil ixil. Biribila geldik penalty afaian. Piiit! Zubieta'k jo ta zarera biribila Ondorengoa, danok dakiguna. Zarata ta txaloak ez dute beiñepein efazio aundirik. Gudarostekoak, 2, ta Ekintzakoak, 0.

Geroxeago, oraintxe joaldika amaitzeko ten tenean, Mandalunitz'ek, irugafena sartu du. Tanto edefa beiñepein, ostikoz sartua, baiña buruz oldoztua

Eta... amaitu da! Euzko Gudarostea'k, 3, ta Euzko-Ekintza'k, 0.

ONDOREN...

Ostiko-jokaldia amaitu ondoren, kofika jokaldia degu. Furia asi bada, asi da; kofikari eman diogu danok. Bultz batak, teink besteak, olako jaiki aldirik. Inpernuko ate guztiak zabalduta ez olakorik. Neskatilagaiñoko guztiak nor baiño nor lenagoka aterpe bila. Neure albotik bat beiñepein egiñala guztian. Ona emen "Juegos Olímpicos".

Gaitz erdi belbila afapatu dudanean. Batzu-batzuk afapatu bear duten "aingira". Belbila tolen. Befiketak ater gabe.

"Gaur Euzko-Gudarosteak irabazi du, baina, baiña Euzko Gudarosteak lengoan." Zelanailaiko jardunak. "Azkena" jokatu bear litzakela esan dutenak ere ugari dira. Nik ere berdin berdin esango det: "Jokatu ote dute azkena?"

Lefo batzuk idazteko gertu nago. Jokaldia ikusteko, ifikitzen. Euzko-Gudarostea'k agindu. Baiña ez daigula ufengoan gaurko eguraldirik izan. Udabefi degula gaur, esatea ere...

Belbiletik "salto" ta... banijoa norabaitera. Aguf!

Igandez, Euzkalduna'n

Igandez, palaz, efemontez eta otzaraz jokatu zuten Euzkalduna pelota-tokian. Goizean, palaz eta efemontez; otzaraz, afatsaldean.

Palako-jokaldia urdurigafia izan zan. Egia esan, ikusgafia baiño urdurigafia. Dirua-diru jokatu zutenak urdurito ez ogei ta emeretzi berdin eldu ziranean?

Ofantia ta Pasai, Pruden-Somofostro-Fuentes irukotearen aurka. Bikotea ibili zan 30'gn. tantoraiño aufetik. Gero, tanto bat bikoteak, bestea irukoteak, eta, aufera ta aufera, ogei ta emeretzi berdin. Azkenez, Pruden'ek uts, atzekoak "erantzun" ez eta Pasai eta Ofantia tanto batez irabazi zuten.

Pasai, betikoa. Uts gutxi ta asko jo.

Efemontez jokatu zuten ondoren. Rodríguez eta III'gn. Abrego, Lafañaga, Gurutzeaga ta Amenabar'en aurka.

Kemena ber-bera degu Abrego. Pizkofa, begi-zolia, jo zofotzekoa, kementsua pelotari jatof-jatofa. Rodríguez'ek lagundu izan balio, lagundu jokaldia asi ta bereala, bikoteak egundoko aferakada egin zuan.

Alakoxeak ziran Abrego'ren zartakoak. Abrego'k, zuan lagunagatik, bakafik jokatu zuan. ¡Ai Rodríguez, Rodríguez! Beso oiek apur bat gatzuretan edo...

2-0. Abrego ta "laguna" aufetik. Lafañaga "zoritxafeko". Nork uste irukoteak irabaziko zuanik. Asi zan Amenabar, asi, bereala aufera ta aufera. Abrego, ekiñaren ekiñez, lertu beafean. Azkenez, irukoteak irabazi zuan: 40-35.

Afatsaldez otzaraz. Ez gendun ikusi al izan.

Olabafieta ta Areitio'k, Teodoro ta Egufola'ren aurka jokatu zuten.

Teodoro ta Egufola'k, 40; Olabafieta ta Areitio'k, 38.

ATZO, ASTELENEZ

Atzo afatsaldez izan ziran jokaldiak, onexek dira:

Lenengoa. — Bazkaran eta Gurutzeaga, Gatzaga ta Lasa'ren aurka.

Bazkaran eta Gurutzeaga'k irabazi zuten, bost tantoz irabazi ere.

ASTEGURENA

Astegurenian aurkitzen gara. Astegurena oto-astia da, nekaldi-astia. Lufeko gora-bera txikijak bertan bera laga, ta donokira begira jarteko da Astegurena, Gojko Jauna-ganutz zuzendu ta gixafteko guda ta ezpayak bazterfuteko.

Emen, gure Euzkadi Urtzi-zalian, Astegurena yaokan eran ospatuteko era edefa ixango dogu aurten be. Kistafasunaren zorijonerako ta uskufzearentzako be, Euzkadi'ko txadonak zutunik aurkitzen dira, ba. Eta euren artiak, bafiz, zabalik.

Eta batian-bestian ospatuko diran Asteguren-txadonkixunak be iragafi dira. Bilbao'ko txadonetan ospatuko diranak irakufi doguz beñepein. Eta irugafkijan ikusi ixan dogunez, Astegurenari yaokazan jako berezijak ixango dirala uste dogu.

Euzkotafak gara, ta Euzkadi'n bixi gara bixi be.

Eta Euzkadi'n euzkerazko zeozer egitia afitzekua ez da-ta, Barikuguren goxeko guruzbidja euzkeraz ixango dogula iragafi dauskube.

Euzkerazko guruzbide au, bafiz, goxeko sei ta erdijetan ixango da. Eta ¡jakiña...!; Bilbao'ko Jon Deunen eftxadonan ixango da.

Amabijetan asiko dan iru orduko txonitza be iragafi dauskube, bata Josu-Kisto gurutzaldubak gurutza donetik oguzi ixan ebazan saspi itzak atzalduko dauskuzan txonislarijaren ixena be: Ufutia'taf Gotzon Aba.

Gotzon Abea, euzkelduna da. Euzkelduna ta euzkerea gitxi-gitxik jez oguzi ta erabilten dakijana. Josu-Kisto'k gurutza deunetik oguzi ixan ebazan saspi itzak, baña, gazteleraz oguziko dauz. Ez euzkeraz oguziko ez jeukezalako, olango txonitzak euzkeraz entzun eta ulefturteko euzko-efija gertau barik dagolako baño.

¡Euzko-efija euzkerazko txonitzak entzuteko ta ulefturteko gertau barik...! Euzkadi Amaren bijotza saminduteko, berau dan baño samin zigof zofotzagorik, ¿bai-ete...?

Eta samin-zigof zofotzori geure Abef-Ama dan Euzkadi'ri ezarten dautsgunak, geu, euzkotafok gara: geure amaren gogua dan euzkerea bazlefturta Euzkadi Amaren arerijorik aundijenaren izkuntzea darabilgulako.

Gure obena oben aundija da. ¿Azkezpenik ixango ete-dau...? Josu-Kisto gurutzaldubak Bere azkenorduban gurutza deunetik Goiko Jauna'ri zuzenduten dautsan otoyan, iñz oneik entzuten dira: "Azketsi egijozube, Jauna, zer egiten daben ez dakije-ta".

Guk bez. Geure abendelja bazteretuta gure ta gure amaren erijotzea dikufan atzefitafen izkuntzea darabigunok, zer egiten dogun ez dakigu. Bestelan, zer egiten dogun ba-genki; gaztelerea erabilijaz geure abendearen eta geure buruben erijotzea eskatzen doguna ba-genki, atzefitafen izkuntzarik ez geuke erabiliko, geure-geuria dan euzkera garbi ta edefa baño.

MUSSOLINI TA GUDEA

¡Mussolini...! Ona emen Europa gustija dardagafian jarten daben ixen. Kesar'en ospiak amesetan jafi ixan dauana da Mussolini, eta Kesar-antzo gixabetza osuaren gotik agertu gura dana.

Italia gustija jafi ixan dau bere menpe. Eta bere menpe jafi ixan dauzan Italiafak aufetik jaurtija, Europa be, bere menpe jafi gura leuke. Gurari bedegafa beria. ¿Loftuko ete-dau...?

Egun baten, abisiniatafak gixabidetu biaf ebazaja-ta, Abisinia'runtz igitu zan Mussolini. Mussolini bere ez aren menpeko jopubak baño. Eta euren bixitzeak, ogasunak eta abefijaren azkatasuna aldeztuteko guda-izkilurik ezez gudarozte ikasirik bako abisinjatafak, italiaf gudari ikasijen gotik eta betiko oldafkuntza erailtzilen efdijan deuseztu ziran.

Mussolini malmutzak Abisinia'ri egin ixan eutsan gudea, guda ereza ixan zan Italia'rentzat.

Abisinia'ko gurenda efezak, beste gurenda-egafi batzuk softu eutsazan Mussolini'ri. España'ra begiratu eban, eta España'ko gudalburu etoyakin itundu.

Eta areik, Mussolini ameslari aroputzegaz, beriala ulefiu ziran, eta gurenda-egafija aseko eban itufira-bidian be, beriala imini.

Eta Mussolini'ren jopuak gitxijen uste zan egun baten, España'runtz igitu ziran; España'ra eldu, ta españaf efi-aldezliei gogofkeriz oldaftu.

Mussolini'k, bitaftjan, andik, ufuneko aldetik, ufutidatz bat zuzenduten dautse bere jopu gixagaxuen buruzagi nagosijei. Gogof be gogof oldaftuteko esaten dautse. Erailketarik ixugafijenak eta negafgafijenak egin biafa ba-dabe be, bilduf barik egiteko, italiaf gudarozte belugiaren gurendeak gurendeak gurenda-era gustijak onaftuko dabezala-ta.

Baña ez. Italiafen jauinko ixuna dan Mussolini'ren gurenda-itzakaz be, aren jopuak España'n gurendarik ez dabe loftu ixan. Pofot-egin ixan dabe, ta koldaf-antzo igesika asi.

Abisinia'an aurkitzen zirala-edo uste ixan eben italiaf gudarijak, lenenguan. Gudakea asi zanian, baña, ta gotik eta betik adorerik-adorienaz oldaftuten eutsela ikusi, "au ez dek gure Abisinia" esan eben, eta zaldi-ero-antzerako anka-jokuan asita iges-egin.

Ofa, of, Italia altsubaren (?) azafitasuna ta adoria. Euren antzian guda-izkiluz orniduta aurkitzen diran gudaroztiaren aufez-aufe jafi ezkero, igeska asi biaf. Guda-izkilu bako abisiniatafen aufez-aufe jaftzen diranian, ostera, gixon eta emakume, agura ta ume-zafiokuak lufera eratsita jafi aftian ez dira naikotuten.

Ezeskafi batzuk dira. Ezeskafirik-ezeskafijena, baña, italiaf gixagaxuak joputu dauzan Mussolini da. Ezeskafija ta koldafa be bai, bera ondo zainduta ta afisku-tokijetatik urun dala, menpeko gixagaxuak berentzako gurenda-burestunaren bila afiskurik-afiskurenetara bidalduten dauzalako. ¿"Azketsi Jauna, azketsi...? Zure gurea egin beaf donokijan jez ludijan be.

GUDA-OÑETIK

Euzkeldunak gudan

Etofi bafiak gozuz Elgeta'ko guda-oñera. Gabez, ixilaren eskutik eta ilunaren altsoan igaro genduan Bizkai'ko mugafia Gipuzkoa zoragafiaren babesean sartuz. Biztanle bageko lufalderen batera edo giñoiazala esan eikean Dana egoan itun, dana ixil. Geroibakafik ziztatzen euskun begininia, ta abere bat antzo lef-zorian nekatuta maldaf zofotza gainditu eziñaz jaulkitzen eban ofa ikaragafia bakafik belafietaratzen.

Bazterak ezagunge genduzanok, iñoiz egon bako baserian lelengoz sartzen dan ume koxkof ikuszolia legez, ara-ona itzulbiraka, genduan burua etengabe ikusminaren ozterak zulotuta. Goizez, egun sentiak maindira argi-dirdaitsua zabaldu ebanian ase beaf izan genduan, baiña, gure ikusguraren itobeafa.

Baña... ene? Euzkadi zoragafiaren biotz-zati bat ez al dua Elgeta uriño polit ori ta inguru guztitik esku-atseginka joakjozan mendi-galuf edefak? Zer da, ba, dakusgun ori? Ta aizea bide gure belafiak zifikatzen dauzanoi zer?

Ara: Gentzaren txoriño orlegizka ordez gudearen sapel alta basatiaren oluа dauzugu ormemen etentzeke. Pagadi ta belardiak oraztuz aize eganezifiak dagin jfintz estun baño maizago yatorkuz belafietara erinka bizian zeingeiagoka gogokian yabilkuzan bolaren txis tu lafiak. Baseritaf pipa-efetzalia barik gudari-talde bizkofak doguz bide txigofetako ibiltun. Efetenetatik bera doakiguna, bafiz ez uste, irakurle maite, mendien soñai darjon ur otz gardenak dozunik; euzkeldunen soin-zeaf atergabe biratzen izan dau odol gofia bai ziufago. Eguzkia bera be, izpi bizi ziztagafiak igofiten lotsatuta edo uztaigofiz arpegia bilduta jeisten da etzinalderu.

A! Oraintxe datorkit burura aldatze negafgafi auen zloa. Oraintxe argitu daust buru-bafua egi gafatz auen argi izpiak. Gudan gagoz. Arerioakin zeingeioka gogofian dabiltz euzkeldun guztiak. Aberiaren guda jfintzi xamuf ta lafiak zuzen-arazi dauskuz onakanuntz. Aren alde gogo ta indar guztiaz jokatzeko. Aren bizitza iruntzi guraz datorkigun etsai zitalai geure bulafak oztopotzat ipintzeko. Eutsi ezeze, gure mendietatik al jaurtin be egingo al doguz. Jaurti ez? Lastef gafiera. Jaingo-ko lagun. Oraiño iñork garaitu ez dauan euzkeldun kementsua nok gainditu?

Makiña bat aldiz aurkeztu izan yake euzkeldunai gizaldiak zear areriuai eraso biafa. Makiña bat aldiz etofi yako Aberia'ren aldez gizonki ta trebeki bizitza eman beafa. Ta egin be bai.

Gentzazale amofatu dogu berez euzkelduna. Bein baño geiagotan zearkatu biar izan dauz, baña, akerak baño ariñago, mendi garai ta sakon ume ak lapufaren ufuiltze ausartsua etenteko. Safitan zearkatu dau Euzkadi'ko eguratsa guda-fintzi ozenak. Nok, baño, len esan dodanez, gainditu euzkotafa beti burujabe eta beta baño beste nagusirik ezagutu ez dauan lafaldietan? Belafi apal eta buru makur uxatu dabez, bei incartsuak txaj urtenbafia legez, asmo txafez ate ondora uferatu diran lotsabako guztiak. Aztertu egizu, irakurle, euzko edestia eta zeure begiok egiztatuko dautsue nit diñotzudana. An begiztatuko dozu euzkel danen ifiunezlako adore eta kemena. An ikusiko Aberia'rekiko maitetasun zintzo ta gartsua. Zelan arek ori iruzufik egin?

Jaungoikoa'ri ta Aberia'ri eskeintzen eutsen esku-zabalko zafietako odol guztia. Orixe eben elburu. Orixe lokabide. Ortik ezeban urtengo. Zuzen juaten ziran yagoken bidez-bide, bultzi baten antzera.

Ixo! Ora of ostera be areriuen oiekadak. Ara nun datozen arinka ta fausiko akef zoratu akidupi, menpespaldetatik onuntz. Goaklozan bidera! Emon arpegi! Agertu daigun gafe asaba bulartsuen ondorengoak gafrana. Ez kezkatu, ez ikaratu. Atoz gudara. Euzkadi'ren zeure leial ori. Ludi guztian aldez-alde bafeatu biar doguz aren aintza ta eskubidiak. Etofi gaste bildur gabe. Zertarako dozu biotz ori? Ez maitatzeko? Zer maitatu leike bafiz, Jaungoikua eta Lagi-Zafa gure elburu aintzagafia baño geiago? Zure indafa biar dau Aberia'k. Ukatu egingo ete dautsazu? Aren iguingafi ta gofoto gafi izango tzara, bestela. Aren babesean bizitzeko nor etzara izango. Zeuk erabagi. ¡Gora Jaungoikua eta Lagi-Zafa!

ITURIGORI.

Loyarte'ren bidegabekeriak

Españar paxistak sortu duten gudea bidezko?

AITA SANTUEN IRITXIAK

Epaila'ko 14'gafeneko "Euzko-Deya"k "Adrien Loyarte'ren bidegabekeriak" izenpurudun idazlana irakufi degu. Paul-Emile'k izenpetutakoa da idazlana. España'ko Efkala legezkoa ote dan ezpaian jartzen du Paul Emile'k eta españaf paxistafak sortu diguten gudatea bidezkoa dala agertu nai du. Onelakoxea da idazle oren esana:

"Bai, baiña, esango digu M. Loyarte'k, Madrid'ko Gobernuak Eleizari zigofik go gofena leporatu diona, eta ofekin, galdu egin du Gobernu oek bere bidezkotasuna."

Orixe esan du Paul Emile'k. Eta orixe esan dute euren nardagafikeri guztiak estaldu nai dituzten paxistafen. Eurak dira ori esan duten, eurak Eleiza ta uzkurtz alde guda izkilua eskuratu dutela esan dutenak, eurak Eleiza ta Kristo'ren esanai ifirik nardagafiena egiñaz gudatea Eleiza-alde sortu dutela esan dutenak. Parixetaf alakoak! Noizdaiño jafaituko du zuen maltzurkeriak?

Bidezkoa zuek sortu dezuten gudate-madarikatu au? Entzun XIII'gn. Leon Doipuru edo Aita Santuaren erantzuna:

"Kristorenganako siñismenari naiz beste edozein kristau betebeafi, enperadoreak euren aginduz eta ertzaiñak zigofez iruzuf egitera kistafak beartzen zituztenean, orduan, ezpaigabe, naiago izaten zuten gizonarena baiño Jaungoikoaren agindua bete.

Eta alaere, iñori miñik eman gabe eta iñoren aurka jaiki gabe, enperadoreai nardа ta ifirik egin gabe, ez zuten eskubide bat baiño eskatzen: euren buruak kistaf agertu iruzuf-egite guztiak bastertzeko eskubidea. Gaiñontzekoan, ez zuten aurkarik egiten: apal eta bare, pozez joaten ziran eriotz tokira ta aien gogo giroa eriotz-miña baiño aundiagoa zan.

Gogo berberak eta aldiak berak, kistafen egiñak bide zifara egin zien gudariai eurai ere.

Kemenik sutsuena zearokoen menpetasunari lotzea dagokio kistaf gudariari; asmoaren aundiena ta goragafiena enperadorearenganako begiramen menpetsuenarekin bat egitea.

Iñoiz, zilegi ez zan aginduren bat betetzera beartzen bazuten, Jaungoikoren legea austera esate baterako, ez zuala betеko erantzutzea baiño ez zuan egiten; naiago zuan, orduan ere, izkilua eskuratzea baiño, Ertzain-agintaritzari, lotsa ta begiramena galduaz matxiñada sortu baiño, uzkurtzaren alde, erlijioaren alde bere bizia ematea."

Ora of XIII'gn. Leon'en erantzuna. Loyarte jaunak badu erantzun ortan zer ikasirik eta Eleiza alde diardutela dioten zearoko "kistaf" diran paxistaf gudalburua zer erakutsirik.

"Efkal onek dituan asmo ta grifial, kistaren aurkakoak dirala, izen ona maite duan guztiak, katolikoak gutxiago befiz, ontzat ezin eman dezazkela?" Ori ere bai, Loyarte?

Irakufi III'gn. liburua, 118'gn. ofialdea. Aztertu bertan XIII'gn Leon'ek ematen duan erantzuna. Bidezko Agintaritzak eta lagidia bereizten ditu. Frantze'ko lagidia kistafen aurkakoa izan dala esaten du ta, idazten ari dan garaian ere, aurkakoa dala, baiña, bidegabeko legeai eragozpenak jafi bear zaizkiela jakin-erazotzen duan bertartean, agintaritzari men egin bear zaiola esaten du.

Ofelaxe oldoztu degu euzkotafok ere. Lege makufak bideratzen zaizkiguneau, guda dagiogu ofelako legeari; Eleizari zigofa ezafi nai diotenean, guda bidegabeko zigof ori; gotzaiñak, apaizak ta kistaf oro afixkuan aurkitzen diranian, guda arixku ori dakafkigunari. Baiña, naiz ta kistaf ez diran burukideen esku egon agintaritza, men beti agintaritza ofi, lotsa ta begiramenez men egin. Eta ortan, Agintaritza arazoan, euzkotafon Gobernuak, ziñezko euzkotafon agintariak Iruña'ko paxistaf "kistafak" baiño kistafkutsu geiago dute, zati bat geiago.

Irakuf XVI'gn. Gergori'ren idazki-zati au ("Mirari vos", 214 of.):

"Nastea ta matxiñada bide, burukideenganako menpetasuna ausi ta agintaritzatik jaurtitzeko aleginka jardun oi duten gizonen aurka daude goiko ta gizarteko eskubide guztiak."

Benetako kistafak eragozpenak beti bideratu zizkioten zuzutz-aurkako legeai, baiña, beti men ere egin zieten agintariai. Legea ta agintaritza bi gauza ezberdin dira. Argi ta garbi asaldu zuan ori XIII'gn Leon Doipuru jakintsuak. Zer esango ote luke gaur egunez, bizi balitz, Eleiza ta uzkurtza aotan artu ta nabarmenkeririk gordiñenak egiten diarduten paxistaf "kistafai" buruz?

Parixetaf alakoak!!

"Gu Euzkadi'rentzat eta Euzkadi Jaungoikua'rentzat" ixil-du baga eban ol-eban Arana-Goiri gure irakasliak.

Esaera au abuan, goguan eta bijotzian euki biaf dogu, beti ta beti.

Españar gudako izpaŕak-eta

Españar eŕepublikaŕak eŕi ugari artu ditue

Guadalajara inguruetan artutako italiaŕak eta armak.-Ego -aldeko guda-oñetan.-Eŕepublikaŕen menpean jausi diran italiaŕak diñoena.-Ederti lanak batzen.-Beste izpaŕak.

EŃIZALIEN OLDARKETAK

Madrid. — Guda-goi-agindaritzak emon dituan agiriak diñoenez, Maidez eta Utande eŕixkak eŕizalien mende jausi dira. Valencia'ko Gobernuaren aldezleak agertu dabenez, gudate onetan paxistak artu daben lepokada izugaŕiena auxe izan da.

Miaja'ren ofizialak buru dirala, gudaloro andi bi, Almadrones mendaitzetarantz auŕerantz doiaz, alde bietatik, eta inguru oŕetan biak bateratsu ekingo dautse paxistei oldaŕtuten.

Azken izpaŕak diñoenez, 400 italiar atxilotu ditue, 200 izkilazkaŕ, miloe bat kartutxo eta 15.000 granada artuaz. Bierbitaŕtean, 80 egazkin erizale etsaien jaŕugan yoiazan, eta aren burdi eta orgak suagaz joriaz.

ITALIAŔEN IKUŔIŃA ERKALDAŔEN ESKUETAN

Madrid.—"Llamas Negras" gudaloroarena zan ikuŕin urdin bat, be, artu dabe erkaldaŕak; gudaloroaren ikuŕitzak italieraz daukaz.

Beste aldean eŕegezaleen ikuŕina eukan, españaŕ asaldariei pozbide izan ei-kiuen ausago.

Ikuŕin ori Brihuega'ko Uŕateko leioan egona da.

EGALDEKO GUDA-OIŃETAN

Andujar. — Pozoblanco kosta-alak kosta eurendu egin nai dabe paxistok, eta Pozoblanco'ri erazoko ekin dautse.

Igandez goizaldean asita, egun buruan egin ebezan lau joaldiak alpeŕiko izan yakoezan. Atzo, be, egin ebezan beste ekiñaldi batzuk.

Erkaldaŕak, baiña, eutsi egin dautse. Adoretsu buŕukatu dira.

Galtze aundiak izan dabez erbestetaŕok.

ITALIAŔAK MAITE-MIŃEZ

Madrid.—Italiaŕoi artu yakoezan agirien artean, argazki ta guztiko karta bi idoro dabez. Karta oŕeik maite miñez neskatila batzuei egiñak dira.

ESPE ARTU DABEN TALIAŔ BATEK DIŃOANA

Madrid.—Igandez Guadalajara'n espe artu ebezan 50 italiaŕen artean, erderaz egoki egiten daben bat dago. Aspaldi Italia'n ikasi ei-eban gaztelera ta España'n daruazen iru ilabetietan edarto ikasi dau.

Spezzia'n itxasoratu ei-zan eta Gibraltar igaro ebenean esan ei-eutsen España'ra etozana ta Cadiz'en legueratu ei-ziran.

Erbestetaŕ itxasontzi ta moro asko ikusi ei-ebazan.

Malaga artzen an ei-zan; Malaga artu eben geienak italiaŕak ei-ziran eta gudari ibitaldi bat etsi eban Malaga artzea.

Kirol-zalea da ta España'ko kirol-jokalari ta kirolari-talde guztiak ezagutzen dauz.

Malaga artu ostean Madrid'era erkaŕi ei-dabez ta Malaga baizen eŕatz Madrid, be, artuko ebela uste ei-eben.

Guadalajara'ko joaldian Gudari-Agintari Nagusiak lenengo Brihuega artzea nai ei-eben eta gero Guadalajara ta Gudalajara artu ostean Alcalá de Henares eurentzeko ustea ei-eben; eta azakenez Madrid.

"Gure guda-bardiltxoak erkaldaŕen guda-burdi ikarakaŕiekin tope egin ebenean asi zan buŕukea—diño italiaŕoiek. Igesari emon geuntson eta biziaŕen guda-tresna guztiak laga genduzan. Baiña erkaldaŕ guda-burdiak ondoren gentorkuzan eta galtze aundiak egiten euskuezan. Oŕez gaiñera erkaldaŕ egazkiñak bost metro inguruagiño jaixi ta balaz josten ebazan iges uazanak."

ESPAÑA'KO EDERTI-SAIŁA'REN ARDUREA

Madrid.—Madrid'go Guda-Batza'ko lendakari Miaja jauna ikertzen España'ko Ederti-sail arduradun-Batzakoa'k izan ziran; oŕein artean Aguilar Alduna agiri zan.

Miaja'kin egin ondoren, Aguilar jaunak Miaja'k deitu eutsela ta italiaŕei artutako agiri batzuk emon eutsezala esan eutsen izpaŕlariei.

Agiri oneik gaŕantzi aundikoak dira ta Siguenza'ko katredalean italiaŕok ostuak dira. Aita Santuen agiriak dira; bi XIII eunkikoak, beste bi XVI eta bata XVIII eunkikoa.

GUADALAJA'N AUŔERA

Madrid. — Guadalajara'ko guda-oñetan erkaldaŕak jo ta jo diñardue ta paxiston joaldia baiño len La Toba'n, Almadrones'en eta Abanades'en eukezan guda-tokietaruntz duaz.

Hita'n paxistok zail-samaŕ dagoz ta erasoari eutsi egiten dautse. Iges egiten ez ba-dabe baiña, eŕi oŕetan dagozan paxistak esi-baŕuan geratzeko aŕiskuan dagoz.

Azkenengo aldiotan atze-aldea atontzen diñardue eŕi-aldezleok. Artu dabezan guda-tokiei eusteko, guda-lubanez ta gudatokiz sail oŕeik ornitzen diñardue. Janari ta guda-gaiak eruateko bideak egiten gogotsu diñardue erkaldaŕok. Paxistei artutako guda-tresnak eruaten zan belbilek diñardue.

PAXISTEI ARTU DAUTSEZAN GUDA-TRESNAK

Madrid.—Igandez jaso ebezan guda-tresnetan oneitxek dagoz; 10,5'ko iru kañoi, 15'ko bat eta 7,5'ko bi 15'eko kañoiaren mila suaga baiño geiago; beste edu-orixe suaga 10,5'ko arenak.

Amaŕ miloi kartutxo pusilentzakoak; egazkin-aurkako kañojen suagak, be, asko. Belbilak suizkilubizkoŕez beteta artu dabez. Zeinbatik oindiño ez daki.

"Fiat" belbil aundi ta txikitan, be, asko artu dabez. Agiritan meta osoa. Guda-Agintaritza Nagusiko agiriak, italiaŕ izpaŕingiak, eskuetik edo kartak, ordain-txartelak, t. a.

Ordain-txartel oŕein artean italiaŕ gudaloro batenak iŕoro dabez. Agirioi italieraz eginda egoan eta italiaŕ irarkolan egiña zan.

Erkaldaŕen kañoi-talde baten buru Guadalajara'n izan dan gudari-agintari batek, beroŕen agindupean egoan erkaldaŕen kañoi-talde oŕek, italiaŕen sei kañoi taldekin buŕukan jardun ei-eban.

Erkaldaŕon kañoiak jaurtzen asi yakoezenean, italiaŕ suagalariok anka egin ei-eben. Paxiston iru kañoi-talde iñor barik geratu ei-ziran. Euren munizio-gordelekuak apurtu ta sutu egin ei-eutsezan.

Kañoiak beingoan eurendu ebezan erkaldaŕak eta eurokin paxisten aurka ekin.

Gorputz josita geratu zan guda-zelaioi. Gudari-Agintarien esanei jaramonik egiteka paxistok igesi duaz.

Italiaŕok "poŕok' ikaragaŕia egin dabe.

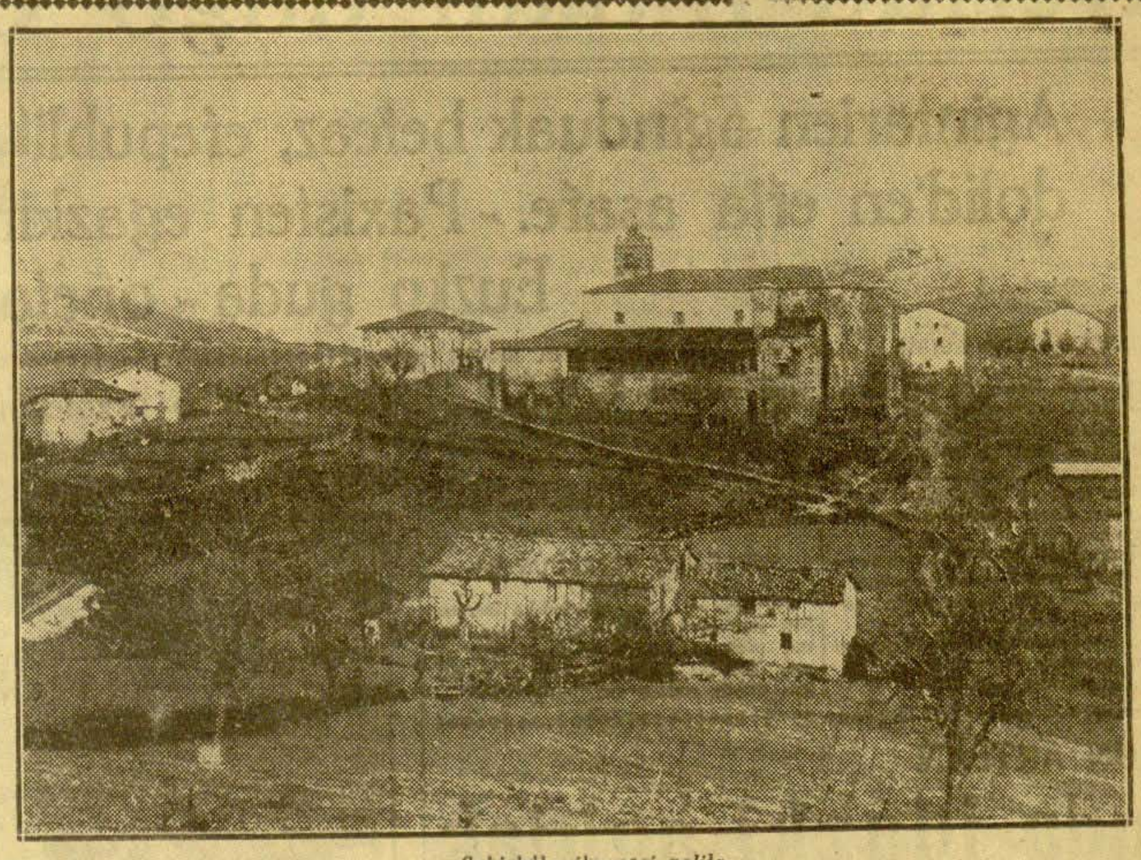

Gabiria'ko ikuspegi polila.

Euzkeldun Irakurle Batza (EGUNA izparringiari eusteko)

AGIRIKO ERANTZUNAK

Lete'taŕ Pantzeska.
Legutiano guda-oñetan.

Zure idazkia artu degu. Gaurtik aurrera Euzkeldun Irakurle Batza'ren laguntzalea. Artu egizu gure zorionik beroenak eta jaŕai abertzale zintzoen bidetik.

"Eguzki".
Las Caldas (Asturias).

Zure idazki sutsua artu degu. Jauna'k nai dezala Euzkadi'ra biurtzea azkarrarekin. Guda onetan getariaŕ abertzaleak Abeŕi al ez odola emandakoak asko dira. Auŕerantza zoritsuagoak izango altzeratą Euzkadi'aldez hanean jaŕaitzeko. Arpidedun zerala jakin egizu.

Bakio'taŕ gudari bat.
Ubidea.

Zure idazkia eta EUZKELDUN IRAKURLE BATZA aldezko amar laurleko artu ditugu. Eskeŕak zuri ere abertzale zintzo oŕeri.

Kandina eta Agiremata'taŕ Eŕoberta.
Ondaŕeta.

Arpide txartea artu degu. Eskeŕak abertzale zintzo.

Unanue'taŕ Pelagi.
Bilbao.

Euzkeldun Irakurle Batza aldezko amaŕ laurleko emokuna artu degu. Esker anei.

Uriarte'taŕ K.
Bilbao.

Euzkeldun Irakurle Batza aldez laguntzeko ogetabost laurleko artu ditugu. Mila esker.

Rezola'taŕ Joseba.
Bilbao.

Euzkeldun Irakurle Batza aldez laguntzeko bŕogetamaŕ laurleko artu ditugu. Eskertzen ditugu zure laguntza.

Anuzita'taŕ Martin.
Deusto.

EGUNA'ren iruilabeteko arpide dirua eta emokuntzat bialdu dezuna artu degu. Eskeŕik beroenak.

Laborda'taŕ Sabin.
Bilbao.

EGUNA'ren arpide dirua artu degu eta Euzkeldun Irakurle Batza aldezko laguntza oaŕa ere bai.

Olaizola'taŕ Andoni.
Bilbao.

EGUNA'ren iruilabeteko arpide dirua artu degu. Eskeŕak eta eŕitaŕen artean jaŕai lanean.

Elordi'taŕ Jone.
Deusto.

EGUNA'ren iru ilabeteko arpide dirua artu degu. Emakumea zeran aldetik poztu gaitu zure arpideak. Jaraitzaileak izango dituzun itxaropena daukagu.

Elordi'taŕ Karmele.
Deusto.

EGUNA'ren iru ilabeteko arpide dirua artu degu eta agintzen dituzun bezela euzkeldun bateri duan bialduko dogu. Ikaskisun edeŕa ematen dezu. Esker mila.

Saŕia'taŕ Adolba.
Ubidea.

EGUNA'ren iru ilabeteko arpide dirua artu degu. Euzkel ikaslea zeran aldetik ez ote egoki irakurtzea? Esker asko.

Zabaland'koetxea'taŕ Joseba.
Bilbao.

EGUNA'ren arpidedun zera eta Euzkeldun Irakurle Batza aldez bialdu dituzun ogetabos laurleko artu ditugu. Esker mila.

Gandariasbeitia'taŕ Joseba.
Bilbao.

Euzkeldun Irakurle Batza aldezko eun laurleko artu ditugu. Leendik arpidedun zaude. ¡Bejondizuela! Anei esker.

Aurekoetxea'taŕ Josu.
Bilbao.

EGUNA'ren iru ilabeteko arpide dirua artu degu eta Euzkeldun Irakurle Batza aldezko laguntzako eman diguzun dirua ere bai. Eskeŕik beroenak.

Mendi'taŕ Jon.
Barakaldo.

EGUNA'ren iru ilabeteko arpide dirua artu degu. Zuri ere eskeŕik beroenak.

EUZKELDUN IRAKURLE BATZA.
(EGUNA izpaŕingiari eusteko.)

¡Gu Euzkadi'rentzat eta Euzkadi Jaungoikua rentzat!

Itz labuŕak, baiña, gustiz altsuak geure aita Sabin'ek biotzez ta adimen argiaz geuri emondakoak. Beti ta aŕe-antzian, guk, euzkeldunok, tinko bete biar doguzanak.

Il zan gure Irakaslea, baiña beŕe nekearen samintasun eta irakatsiak biotz biotzez ezkindu ebazanak ez dira il ta aztu gitxiago.

Berak Abeŕia'gatik emon ebazan ondasuna eta osasuna. Ta, guk abertzellok ¿zer egin bear dogu? Ba, auxe. Izkiluakaz geure areriyoak atzeŕiratu. Tramankuluekaz landoletan eta luŕian lan ugari egin ta idazkortzagaz, idatzi ta zabaldu geure oitura eta elia, oŕetarako badogu eguneroko izpaŕingi edeŕa EGUNA deritxona. Oneri laguntzu biar diautsogu bakotxak aldunagaz alan danok alkartuta egin daigun geure Sabin'ek irakatsi ta agindu ebana.

¡Gu Euzkadi'rentzat eta Euzkadi Jaungoikoa'rentzat!

Bakio'taŕ gudari bat. (1)

(1) Eskeŕik beroenak EGUNA-aldezko laguntzagatik. Ez diguzu zure izenik eman. Bildur zara? aŕai idazten, politu egiten dozu ta.

E. I. B.

"PRAVDA"TIK

Italiar gobernuak España'ra gudariak bialdu ditula ziurtauten ba'da, Rusia ez da eskuak lotuta egongo.-Europar eŕietan Rusia biziro sartuko ete?

EUROPA ETA RUSIA

Moscu. — Eden'ek jegetxean egin dauan itzaldiaz aŕi da "Pravda" egunkaria. Ontzi italiaŕ batek, martiaren 5'gn. Cadiz'en lagun asko utzi zituela esan dau Eden'ek, eta izpaŕok ziur jakin barik ez ebazala arek esango, diño izpaŕingiak. España'ko arazuetan ez sartzeko itunbena eta itza Italia'k ausi egin dituala adirazi bai-dau salakuntza oŕek.

Aituak beste oŕenbeste diñoe eta egoera au benetan laŕia dala adirazi dabe.

Ivan Maisky, eŕusitaŕ ordezkariak, auzia argi ta garbi azaldu eban Londres'ko mintzaldian:

"Une askotan, España'ko ontan be bai, bakearen alde ta demokrazi alde jokatzeko gertu eta erne dagona, Rusia'ko gobernuak argiro adirazi dau.

Italiaŕ gobernuak España'ra lagunak eta gudariak bialtzen diarduala zearo egiztau ba'dagigu, eŕusitaŕ gobernua ao zabal lotuko planik ez begi iñok uste.

Eŕizalien jokabidea oso begiko yako eŕusitaŕ eŕiari, eta eŕusitar agindariak eŕiaren deyak eta asmoak ez dituela aintzak artzen sinistu daroanak, ez daki txistik Eŕusiko'ko baŕi.

Orain ile batzuk, "Konsomol" salosketa ontzia ondora bota ebenean, eŕiak, ontzi oŕeik laguntzale eŕusitaŕ gudontziak joan eitezala eskatu ebanean, agindariak zaputz egiten ez eben oŕez iyan. Eŕiaren eskari au ikara entzun eben Frantze'n eta Inglaterra'n

Atzeŕitaŕak España'ko lazkan sartzea badakigu zergaitik dan. Kobrea nai dau Alemani'k. Versailles'ko itunbenaz, Silesia ta Lorena'ko burdiñ-meaztoki gabe geldituzan Alemania, ete gai oŕek barik, alemanen makiñagintzak, eregai bako motora dirudi.

España'ko aginpidean zer ikusia izatea, politika ta guda-arauz onuragaŕia da izan Alemania ta Italiarentzat, baiña lazkazale izatea Alemani, españaŕ miñaen kutizi ta gurari daualako da.

Italia zuritateko, Goering'ek zio berberau erabili eban, Itali'k be metal gitxi bai-dau gudasaiz ugariago biali eitean.

España'ko zori-gudaketaz betozkoz degoz aleman gerrudalburuak, batez be, azilean Madrid, Franco'ren eskuetan jausi ezanetik. Goŕa onen amaya zein izango ete dan ba-dau buruausterik gobernu alemanak.

Italia'k España'ra gudontziak gudariz beterik bialtzen jaŕai ba'dagi, Gobernu eŕusitaŕak beste oŕenbeste ez dau egingo, baiña Londres eta Paris'en alegin biziak egingo ditu, onek neuŕi gogoŕak artu dagiezan. Frantze ta Inglaterra'rentzat oso kaltegaŕi baida, italiaŕak Mediterraneo sartaldean eta Baleares aldean gero ta nagusiago antzean dabiltzalako.

Rusia'ren eskari oŕeri erantzuteko beste zergaiti bat be badabe. Inglaterra ta Frantze'k.

Estadu oneín ogasun-arduradunak, Rusia'ren guda-indaŕak eta industri almenak, ipuin bat baño zerbait geyago dirala oartuak ditugu.

"The Times" Londres'ko egunkariak, aurtemein, eŕusitaŕ gudarostea goraipuaz artikulu luze bat agertu eban idazlan sakontzat. "Pravda"k be ez eukian ainbestean goretsiko. Egazkin eta tanke eŕusitaŕak aupatu zituen bereziki.

Ori dala-ta, nonbait, Frantze'ko Estado Mayor dalako iraukitzaliak, euren eŕiak Rusia'z egin da daukan itunbena iñori beño areago eureri yakela onuragaŕi zomatu eta igaŕi dabe.

Alemania'k ondo daki Rusia'ren baŕi, ekonomi eta guda-arloaz, eta Italia ointxe asi da ikasten. Dana dala, europaŕ auzietan ganeko iletan, Rusia'k artuemon eta gorabena ugari izango ditu, uŕean.

GETXO'N

Bedartxaŕak kentzen

Euzkadi'ko Gobernuaren Eŕtzaiñak orain be, zuŕ jokatu dabe. Zerbaiten asteŕena lenagotik euken erbiok eskuratu dabez.

Igandez zerbaiten zuŕu-muŕua zabaldu zan Eŕtzaiñen eiza oŕeri buruz. Esamesok entzun genduzan eta egi ziran jakiteko asmoz. Igande gabaz Eŕi-Zainketa'ko Zuzendariagana jo genduan eta Ibaizabal ertzeko eŕiren baten norbaitzuk atxilotu ebezana egia zan galdetu geuntzan.

Baietz erantzun euskun Aŕegi jaunak. Legez esan ezin daikezanak esaten eta ostingo Eŕkala'ren kaltezko izpaŕak edatzen diñarduenei zigoŕak leporatu beaŕa da ta oriŕegaitik espetxeratu dabez Getxo'n 117 lagun.

Eŕi-Zainketa'ko zuzendariaŕi espetxeratu ebezanon izenak eskatu geuntsozan, eta Aŕegi jaunak espetxeratutakoan izenak ezin emon eikezala adieraso euskun, oindiñokaŕen beste asteŕen batzuk arakatu beaŕa zala-ta.

Olako jardun kaltegaŕietan dabiltzan guztiak astindu beaŕ zirala ta olako guzti oŕeik kenduta garbi laga beaŕ zala eŕia esan eban azkenez Aŕegi'taŕ Pantzeska jaunak.

Euzko-Gudarozte Buruzagiai:

(Euzkadi'ko Jaurlaritza'ko Izkuntza ta Elerti Sailaren buruzagiak dei auxe zuzendu dautse gudalburuei. Argitalgaŕi dalako poz pozik saltu eta gure berotasuna emoten dautsagu.)

Euske-Izkuntza ta Elerti Sail onek txit atsegiñez dakus ainbat gudarik, gudaletxetan diran aldian, EUSKERA ikasi ta landuaz agertzen daben euske-tzaletasuna.

Geure ikzuntza egunean baño egunean beaŕezkoagoa izango dan kontua egin daigun. Auŕerantzean Euzkadi'ko Jaurlaritza'ren arazo ta artu emonetan EUSKERA nai ta naiezkoa izango da. Oŕez ganera, guda-amaituta, bakez geure euzko-bizia atondutean, "gudari izana" ta "euskera yakitea" Euzkadi'ko Jaurlaritza'ren menpean diran ogipideetan sartzeko ate bi izango dira.

Ara, Euzko Araudia'k II'gn. Buru'an, 7'gn. Atal'ekotan diñoana: "Euskel-urietan yardungo diran lanari guziak euskeraz yakitera beartu litzake euzko-agintaritzak."

Zio onekaitik (geure izate euzkotaŕ ta geure abertzaletasunak demoskuzanak aztu barik) EUSKERAREN alde alik gogotsuen yokatu bear dogula deritxogu.

Ona emen geure ustez egin daiken lana.

1. Euskera ezagutzeko ikastaro eraketa.
2. Euskaldunentzako ikastaroak (Eliztia ta Elertia).
3. Euskera itz egiteari, irakuŕteari ta idazteari ekin.
4. Abesti, dantza, bertsolari, kirol-bidez euskera zabaldu.

Gudarien euskaltzaletasuna gogotan artuta, gudariak gudaletxetan diran artean EUSKERAREN alde egin daikeen lan onurakoŕa gogoratu gura dautsegu euzko gudarozte buruzagiai.

Bide batez, Sail onek pozez eskintzen dautse bere laguntza, EUSKERA, edozelan, sendotu ta yoritu nai daben Euzko-Gudarozte buruzagiai.

Bilbao, 1937'ko epaila'n. — Buruzagia. Gorostiaga'taŕ Jon.

EGUNA JEL

Euzkadi'k, bafuan eta kanpuan dauz areyuak. Gaiztoenak, bafuko areyuak dira.-Au eztogu aztu biar.

Lgo. urtia | 70'gn. zenbakija | Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn. | Bilbao'n 937'gn. epalla 23'gna. astartea | 15 euneu

AZKENENGO IZPARRAK

Areriua makal dago Guadalajara ingurutan

Agintarien aginduak beteaz, eŕepublikar gudariak auŕeraka diardue.-Valladolid'en eŕia asaŕe.-Paxisten egazkiñak Valencia'n.-Asturias'ko izpaŕak. Euzko guda-oñetan.-Beste izpaŕak.

GABEKO GUDA AGIRIA

Madrid.—Guda Zaingo'tik, bart gabeko amaŕetan iŕatiz emondako agiria:

"Guadalajara'n: Agindaritzaren aginduak betetuaz, eŕizale gudariak auŕeraka diardue. Leku batzuetan, buŕukaldiak izan d'tue arerioaz baña au makal dago, azken egunetan izan dituen lepokaden ondorengoak nonbait.

Paxistei artutako guda-gai ugariak mueraz bananduten diardue gudari eŕizaleak.

Egazkiñak ikusketak egiten jardun dabe

Paxisten igesi datorkiguzan soldau asko eklu dira guganantz.

Beste aldietan, ezer ez."

VALLADOLID'EN EŔIA ASAŔE

Madrid—Leon'dik iges egin da eldu dan batek azalpen asko egin ditu.

Paxisten aurka aurtemein Valladoid'en izan zan naspila ta zapaŕadea bayeztu ditu, eta Mussolini'ren gudataldeak uri ortara eldu ziranean izan e-zan izan be izkan bila ori, eŕiak asaŕez artu bai-zituen atzeritar ofek.

ESPAÑA'KO GOBERNUA BATZAŔEAN

Valencia. — Atzo, aŕatsaldeko lauretan batu zan españaŕ gobernua batzaŕean. Batzar ofetan erabagi zaratatsuak artu ziran. Kontrola dala-ta gobernu ofen eritxia emotia erabagi zan.

Bilbao'ko gexotegian

IRUKOITZAK JAYO DIRA

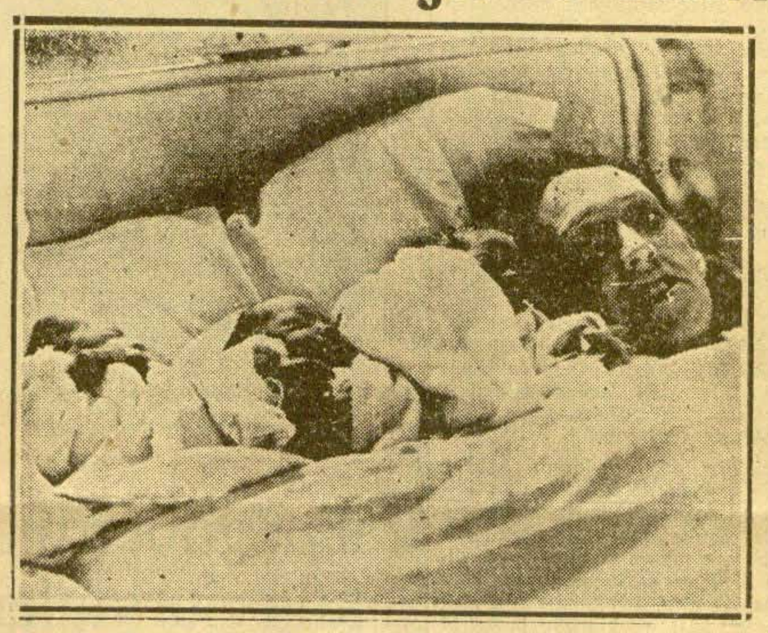

Arcos'taŕ Gotzone, atzº, Basurto'ko Gexotetxian, iru aur ludiratu enzana.

Arzentales'ko Arco'taŕ Gotzone andereak irukoitz seme-alabak izan ditu, mutil bat eta neska bi. Ama umeok sendo dagoz Bilbao'ko Gexotegian.

Zaspi seme alaba izan ditu orañarte andra onek, eta euretatik sei ditu orain bizirik, bat il egin zan-ta.

Mutilak, iru kilo ta 200 gramo ditu; neskeak, batak, 2 kilo ta 240 gramo, ta besteak, 40 gramo gitxiago.

Guraso ofei sorositeko Gizarte Laguntza'k ukapenik ez dauala izango, esan bearko.

EGAZKIN PAXISTAK

Valencia—Atzo goizeko amaikak aldean, afisku-adaŕai ots eragin eutsen egazkiñak uferatu zirala-ta.

Biztanleak, gorde-lekuetara joan ziran berala. Paxisten iru buzkindun egazkin bat agertu zan, eta suaga bat jaurti eban. Bonba ori uretara jausi zan.

Egazkin-ŕaltzeko kañoiez erantzun eutsen eta beingoan aldan eban.

ASTURIAS'EN

Gijon.—Oviedo inguru guztietan bakea izan zan atzoko egunez. Eŕepubikaŕ gudariak geldi dagozan arte, paxistak eŕitik jentia ataraten diardue.

Kartzela Nagusikoak aspaldi atara ebezan eta ondo zainduta beste toki batera eruan.

Oviedo'n esituta dagozanak ekiñaldi batzuk egin ebezan tiroka, baña besterik ez.

EŔIZALEAK ERASOAN

Madrid.—Atzo eguerdian Aldezi-batzak emondako guda agiria: Erkal-aldezko gudataldeak, Tajuña, Viedra ta Masegoro artu ditue, eta guda-resna ugari.

Eguraldia oso txaŕa dan aŕen, eŕizaleak adoretsu eta sendo, auŕerakadan geldítu barik diardue. Atxilotuak ugari izan dira.

Egazkiñak ez dabe jardun eguraldi txaŕagaitik.

LAGUN ARTEAN

Guda idazki agiriak

Lagun min oŕi, aguŕ: Gaurkoa ere ez dek ba guda-oñeko idazkia. Gudal-etxe zoko-usaiduna dek. Gauŕ ikusi detan gertakisun batek bultzo-ta idatzi arazia.

Ba dakik Garizuma-garayan euzko uritxo guztietan mixioak izateko oitura dala. Orain egun batzuek, oldozketa auxe egin nian: Guda aldi ontan izango ote degu gudariok lengo urtetan lez, garizuma-itzaldirik?

Ontan, gurekin batera guda nekeak eramanez dabiltzan Guda-jaupari (capellán) oyetako bat sartu ukan Buruzagitza gelara komandanteari itzaldiak emateko baimena eskatzera. Beran, apaiz gazte jatoŕ au, gure saildian diran beste irurak bezela, Kristo'ren jaŕaitzale jatoŕenetako bat dek ludi ontan.

Baimena lortu zian, nola ez. Orain lau egun asi ituan gure jaupariok euren itzaldítxoak ematen. Gauŕ izan dek gure lakundi edo konpañiaren txanda.

Aipatu dizkiten jaupari oietako bik itz egin zigutek. Bat gizarte-zuzentza gayatzaz jardun dek eta kistaŕ ezkontzatzaz bestea. Eta egiz esango diat euren gayak zuzen eta garbi erabi'i dituztela. Gure mutillak ixiltasun donean entzun dizkitek bi itzaldi entzungaŕiak.

Eta beti bezela gure gogo zear oldozketa ugari eldu izan dituk, itxas-zurunbulo lez.

Guda zitzaidaken oroi. Askoren gofotoa, odol egaŕia, gizartearen ezin bizia, lateŕi askoren aŕokeria eta besterik menperatu naya. Ituŕi batean jayotako itxura arki ziotet gaitz guziyei: gauŕ aŕatsaldez entzun ditugun dotriñ zuzenak bear bezela eta garaiz ez betea. Ona, gauŕ eguneko gaitzen eŕi...

Alare, guk, uzkotaŕok poz bat izan genezakek, eta bera, Kristo'ren ordezkari zuzenak eukitzea dek. Bere Irakaskintza dona argi eta garbi azaltzen dutenak goyan dagonari edo eskubikoari begira gabe, langile aldez, zuzentza aldez, gogoz eta gogoŕ diardutenak, jokaera onetxek gaizkatu dik zinismena gure abeñiyan.

Ik ba dakik, beti itxas zabalean lez aurera begira natxiok. Odeiak ikusten dizkiat, bai ,bañan argi itxaropengaŕia ere bixtatzen diat. Baikor nauk, optimista.

Euzkadi'ren azkatasuna—eta gauŕ aŕatsaldean adierazi diguten bezela—egizko gizarte-zuzentza eta kristau-ezkontzak, maitasunez osaturiko kabiak dituk ene itxaropengaŕi. Ortik ikusten diat aberiyaren zoriona, baita ludi osoana ere. Oyetatik at, oyetatik kanpora gofotoa ta gaizki-naya dek nagusi eta gofotodun biotza izan baño obe dik gizonak il.

I ere nerekin batera egongo aizela uste osoa zeukat. Jel pean gaudenok beintzat etzeukagu bestela oldozt rik.

Aguŕ lagun, beste bat aŕte, beti Jel eta Euzko-Eŕkal'pean,

ANDONI

"Itxarkundia"tik.

Euzkadi'ko guda-oiñetan

EUZKADI'KO JAURLARITZA'REN GUDA-ZAINGOKO AGIRIA

9uriak eta laño andiz, emengo guda-oñetan ez zan izan atzokoan ezetariko goraberarik.

Euzko Gastedija

ALBERDI TA OLDARGI GUDALTSALAK

Oldargi eta Alberdi gudaltsaletako gudarien etxekoai ots egiten dautsegu, gudariontzat pardelik-eta bialduteko ba'daukez, Bilbao'ko Euzko Gastedi onetara ekaŕi dagiezala esanaz, etzi, eguena, eguerdia baño len.

Bilbao'ko Euzko Gastedija.

URRENGO IGANDEAN

VI ABERRI-EGUNA EGUNDOKOAN OSPATU BEAR DOGU

Jaupa eta jaunartze nagusia, kirol-jayak, "Amaya"ren antzezkizunak.-Abertzale guztiak joran gaŕetan dagoz.

LARUNBATEZ

Iluntzean, txistulariak eta Euzko Eresbatza'k biribilketak kalez-kale.

Aŕiaga antzokian, "Amaya" antzezkizuna.

IGANDEZ

Goizeko zazpi ta erdietan, goiz-eresiak, txistulari eta Euzko Eresbatza'k.

Zortzi ta erdietan, Begoña'ko Andra Mari'ren eleizan, jaupa ta jaunartzea.

Amaiketan, meza nagusi abestua, landan. "De Angelis", eŕiak eta Euzko Abesbatza'k abestua.

Ondoren, gudari-ibilketa.

Aŕatsaldeko iru ta erdietan, kirol-jai ikusgaŕia, eta jaŕayan, "Amaya", Aŕiaga aretoan.

GEURE EGUNA

Berealakoan baŕelatu da izpaŕau eta ezer jakin ez da, iñortxo lotu danik ezin esan. Gure Alderdiko agindariak ots egin dabenekoxe, ots ori, del ori eŕiak gogo zabal eta biotz beroz jaso dau.

VI'gn. Aberi Eguna, aurtengoan, ongoxe Paskoetan izango dogu, uŕengo igandez.

Orañarte bezela, eŕi abertzaleak, aberkide guztiok ospatuko dogu jai ori. Abeŕiaren eguna dogunez, guztion eta bakoitzaren bearko. Oŕegaitik jaikunetara eruz elduko dira euzkotaŕak, eta oi dan joran eta alaitasunaz, arean be. Asmo bikain batek egotziten dauan adoreaz, elburu sindo bat era jo nayak emon oi dauskun kemenez.

ZERTZELADAK

Batzorde antolatzaleak jo ta su diardu gorabera guztiak atondu bearez. Noiz, nola, zertzuk, zeintzuk, egitaraua laster zearo burutua izango da. Ez bait-da onelango egun bat itzetik ortzera antolatutea eŕez izaten. Amaika zertxo ta eragozpen gainditu bear; amaika arlo biribildu arte ara-onaka jardun bear.

Zertzelada geyenak, ordea, antzemonak ditugu. Aste osoan, banan banan eta egunean baño egunean zeatzago azaltutekotan gaituzu.

Oraindañokoan, gaur baño ereztasun geyago ereti obeago, ankera ugariago izan dogu nonbait Abeŕi Eguna'k ospatuteko. Bañan joana joana bai-da, une bakoitzean une orixe dogu geure geurea. Lena gaurkoan berpizi ezik. utsa da, amaitu zan.

Etsayen bultzadak gogor (?), orduan da adoretsugo Abeŕia'ren bizitza, ta bere semiena.

EGITARAUA ATONDUAZ

Aundi-maundiko, jayaren baŕi azaldu dagigun, egikizun bakoitza geroago iragartekotan.

Ele'zkizun eder eta gogoangaŕiak aurtengoak, agian. Jaupa edo meza bizango dira, bata goiz xamar, berandugo bestea meza nagusiari dagokionez.

PASKOAZ'KOA

Asmo berezia izan dabe aurtengoan Euzko Al'erdi Jeltzale'ko agindariak, egun oŕi dagokionez. Paxisten erpetatik igesilka eldu ziran abertzale guztiak, gogoz ezezik, soñez goizeko jaupa eta jaunartzean talde bakar ikusgaŕia egitea nai dabe.

Paskuaz'koa guztiak batean egitea: asmoaren bikaña, egiune aintzatsua Txantela esakuetan dabelarik, Maj donera eldu Begoña'n, uŕengo igandez: Abeŕi Eguna'ri asiera oberik ezin emon.

Gero, meza abestua izango da eta kampuan egin nai dabe, "campaña" dalakoa. Euzko Abesbatza eta eŕia, abeslari, "De Angelis" jaupaeregi gozo eta eŕikoia kantauko dabe.

Oŕetarako ingiak, bertan bananduko dautsez.

ANTZEZKIZUNAK

Egundoko antzerti-jayak izango dira, eta oŕetarako, aspaldi ontan buru belaŕi jardun izan daben antzezlari azkaŕak, euren sayoak ondo baño obeto egiñak ditue.

"Amaya" eres-antzerki bikaña baŕiren baŕi biziaziko dabe Bilbao'ko antzoki ederŕenean. Opera yayoaren age-ŕaldi irakasgaŕiak, azkenengo Abeŕi Egunea'n Iruña'n bezela. Bizkai'ko uri aundien ontan izango ditugu. Abenda il eziñaren soñu ta eresi jatoŕak, euzko-biotzetara baŕiro elduko dira, eta inguruetako guda-ots eta ausiabaŕaz une batez ezereztuak izango dira, nekatutako gorputzetaz askatutako gogoa antzo.

Larunbatez eta igandez izango dira antzezkizun bi, "Amaya" bietan.

KIROL-SAYOAK

Euzko kiroltzaleak iñoizko gogotsuen dira abeŕiaren kirol eta jokoak, indar-neurketa eta dema zoragaŕiak oraingoan oso-osoro geuretzat eta geure Euzkadi aldez izan daitezan.

Kiroj mueta guztiak izango ditugu, euzko kirolak, alegia, geyenik.

Ori iritxi nairik, del egin dautse Batzorde antolatzaleak kirol-gizonai, eta lei ori askok jaso daben aŕen, besteak alik lasterŕen erantzutea premiñazko da, egun gitxiko epea bai-dogu.

Euzko-Ikasle-Batza'ko gazteak, euren taldea eskeñi dabe, eta talde ortako nortzuk diran dakigunok pozez lotu gara, sayoak zer nolakoak izan leitekezan ortixek suma eta antzemon ginei-alako.

Bestien izenak, gaurkoz, ez ditugu aipatuko, bañan ugari eta jayoak diraua jakin egizu, irakurle, oindixek.

Txirindulariak, be, izango ditugu gañera, zar eta gazte lengoak eta baŕiok.

TA GAŃERA

Betegaŕitzat bezela, beste jaikun ugari be bai. Or ditugu gertu txistulari trebeak, kale ta kalondoak euzko-erez'aren otsetara Berpizkunde egunari dagokionez, alai eta bizikor jarteko.

Euzko Eresbatza, agindariak zer esan axe egiteko gertu. Bilbao'ko baztaŕak soñu gozorik entzun bearko dabe.

Meza nagusi ondoren, abertzale taldea eŕeskadan eta moltzoka, kalez kale ikusgaŕiro joango da, goraiz adiraziko dogun tokietan zear.

Comutagaŕi berezíak be bananduko dira eta bai gordegaŕiak izango dira'a.

ENTZUN ONDO

Abertzale guztiak esan eta aginduak zearo bete begiez. Aginduok, daneko egunetan esango ditugu.

Janari zuzendaritza

ISUNAK (MULTAK)

Zabala'taŕ Bingen'eri, bisigua garesti saltzeaŕen, 10 lauŕleko.

Trueba'taŕ Ixidor'eri, abere ilteari buruz emondako legeak bete ez da 250 lauŕleko.

Goirizelaya'taŕ Eŕamon'eri, galerazota daguala abere bat il daualako, 25 lauŕleko.

Altuna'taŕ Iñaki'ri, beste iñork ogirik egin ez eban egunean ogia egin ebalako aste baterako okintegia itxita, 250 lauŕleko.

Armendaritz'taŕ Teodor'eri, Janari emoteari buruz emondako agindua ausi dabelako, 100 lauŕleko.

Rodriguez'taŕ Donata'ri, antxoas garesti saldu ebazalako, 50 lauŕleko.

Pęrez'taŕ Joseba Mirena'ri, antxoak garesti saltzeaŕen, 50 lauŕleko.

Garzes'taŕ Ander'eri, be, antxoak, garesti saldu ebazalako, 125 lauŕleko.

Vila'taŕ Pelipa'ri, antxoak garesti saldu ebazalako, 25 lauŕleko.

Etxebaŕia'taŕ Edurne'ri, aŕautzak garesti saltzeaŕen, 250 lauŕleko.

Iriondo'taŕ Eskolastika'ri, letxugak garesti saltzeaŕen, 25 lauŕleko.

Podi'taŕ Anselma'ri, 4'lekotan, indiabak erosteaŕen, 100 lauŕleko.

Beŕeteaga'taŕ Miren'eri, baimen gabe jakiak erosteaŕen, 100 lauŕleko.

Beŕeteaga'taŕ Maxima'ri, baimen gabe janariak erosi ebazalako, 100 lauŕleko.

Eloŕiaga'taŕ Eliodor'eri, azpil-bakaŕ legea ausi ebalako, 250 lauŕleko.

Gardoki'taŕ Akilina'ri, piper-autsa garesti saltzeaŕen, 100 lauŕleko.

Guadi'a'taŕ Julena'ri, onak ez ziran odolosteak saldu ebazalako, 500 lauŕleko.

Eukuna'taŕ Ander'eri, abere bat il ebalako, 250 lauŕleko.

Goienetxea'taŕ Emeteri'ri, abere bat il ebalako, 25 lauŕleko.

Ansokoa'taŕ Augustin'eri, abere bat il ebalako, 250 lauŕleko.

Orue'taŕ Joseba Mirena'ri, 4 lauŕlekotan uŕak saltzeaŕen, 100 lauŕleko.

Gonzalez'taŕ Baleriana'ri, gatzetako aŕaña garesti saltzeaŕen, 100 lauŕleko.

Elgezabal'daŕ Ermenegilda'ri, abere bat il ebalako, 250 lauŕleko.

Guztira, 3.535 lauŕleko.

Bilbao, 1937'gn. epaila'ren 21'gn.—Zuzendari nagusiak.

Aberiari deika

Asturias'ko lufetan
euzko-gudaria
saŕian busti zayo
nigaŕez begia.
Biotzian min bat du
zorigaitz beria
eŕuki zaite beretzaz
¡ene Abeŕia!

Nigaŕa begian da
min bat biotzian
estuasun ta laŕiz
lertu bearean.
Alikan laisteŕenen
etxera jun naian
entzungo ote zayo
alakon batian.

Entzun ta aditu ezazu
euzkotaŕ semeona
gudari zintzo auek
aŕen dagizutena.
Datoŕen igandez
ABEŔI-EGUNA
oldurako joatia
¡bere zorional

Asturias'ko lufetz
euzko gudaria
saŕita.. busti zayo
nigaŕez begia.
Biotzian min bat du
zorigaitz beria
eŕuki zaite beretzaz
¡ene Abeŕia!

ATAPI